

Hanze Hogeschool Groningen

Opleiding voor Logopedie

Beperkte opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande bacheloropleiding voor Logopedie van de Hanzehogeschool Groningen. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van Hanzehogeschool Groningen is samengesteld. Het panel is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO. Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2014 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 20 en 21 oktober 2014.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer K. Eggers PhD (voorzitter, domeindeskundige)

Mevrouw H.C. van der Sar-Hijmering Ba (domeindeskundige)

Mevrouw drs. M.E. van der List (domeindeskundige)

Mevrouw T. Rozeman Bc (studentlid)

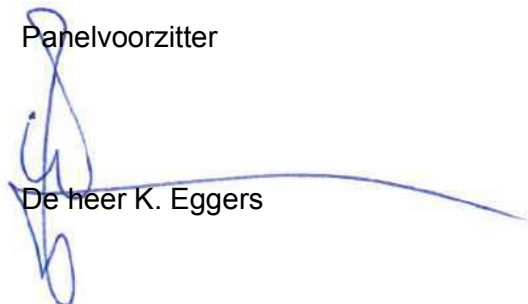
Mevrouw drs. P. Göbel, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2014*. Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 2 december 2014

Panelvoorzitter

De heer K. Eggers

Panelsecretaris

Mevrouw P. Göbel

Samenvatting

Het panel concludeert dat de opleiding voor Logopedie van de Hanzehogeschool Groningen van voldoende niveau is. Het panel beoordeelt zowel de voltijdse als de deeltijdse opleiding als **goed**.

Beoogde eindkwalificaties

De logopedist helpt mensen bij het herstellen of verbeteren van hun communicatieve mogelijkheden. Logopedisten kunnen hun beroep uitoefenen in ziekenhuizen, in vrijgevestigde praktijken, doveninstutten en verpleeghuizen, maar ook bij opleidingen vreemde talen of een toneelschool. Afgestudeerden krijgen de titel Bachelor of Health.

Er is een landelijke beroepsprofiel voor de logopedist opgesteld met competenties die afgestudeerden moeten beheersen. De opleiding heeft de competenties in beheersingsniveaus beschreven en ze verdeeld over de vier leerjaren. De opleiding in Groningen wil degelijke therapeuten opleiden, die empathisch en kritisch-reflecterend zijn en gebruik maken van evidence based practice. Hij is gericht op innovatie, ondernemerschap en Healthy Ageing.

De opleiding weet wat er speelt in het werkveld door haar nauwe contacten met het landelijk overleg, de beroepsvereniging, de werkveldadviescommissie en de stagebegeleiders. Het panel vindt dat de opleiding nog meer aandacht aan internationalisering en multidisciplinariteit kan schenken; een verdere uitbouw van ondernemerschap kan leiden tot een sterkere profilering.

Standaard 1 krijgt voor de voltijd- en deeltijdopleiding het oordeel **voldoende**.

Onderwijsleeromgeving

De opleiding is enkele jaren geleden gestart met het herzien van het curriculum om een transparanter programma te maken. Het panel vindt dat de opleiding een goed programma heeft waarmee studenten in de volle breedte van het logopedisch gebied worden opgeleid. Het curriculum van zowel de voltijd als de deeltijd is opgebouwd uit leerlijnen. In de theoretische leerlijn wordt de basiskennis aangeboden die een logopedist nodig heeft. In elk blok zit een theoretisch deel (bijvoorbeeld Articulatie en Slik, Audiologie, Neurologische Spraak-, Taal- en Sliktoornissen). In het curriculum is ook de aandacht voor het pre-verbale stadium.

In de vaardigheden leerlijn worden naast communicatieve vaardigheden, de eigen logopedische en therapeutische vaardigheden geoefend. De toepassing in de praktijk staat centraal in de praktijk-integratie leerlijn. Al vanaf het eerste jaar maken studenten kennis met de beroepspraktijk, bijvoorbeeld het herkennen van spraak- en taalontwikkeling bij kinderen tijdens de peuterstage in het eerste jaar van de voltijd. De deeltijd studenten hebben een adoptieplaats in een logopediepraktijk waar zij opdrachten uit kunnen voeren.

In het tweede jaar en de eerste helft van het derde jaar behandelen studenten cliënten / patiënten op school. In het laatste anderhalf jaar volgen studenten twee stages in twee verschillende werkvelden.

Een sterk punt van de opleiding is dat studenten voor een minor kunnen kiezen om door te stromen naar de masteropleiding Neurolinguïstiek van de Rijksuniversiteit Groningen.

Het programma voor de voltijd en voor de deeltijd is verschillend vormgegeven. De voltijd heeft lessen gedurende de hele week. De deeltijd heeft één lesdag per week waar de vakken zeer gecombineerd worden aangeboden. Dit past bij de deeltijdse student die meestal wat ouder is en soms al een hogere opleiding heeft gevolgd. Het panel is positief over de innovatieve onderwijsmethodieken die bij de deeltijd worden toegepast, bijvoorbeeld de flitscolleges.

Bij de toelating moeten studenten een screening ondergaan waarbij hun stem getest wordt. Studenten zijn tevreden over de informatie die zij vooraf hebben gekregen. Deze komt overeen met de werkelijkheid. Tijdens de opleiding worden studenten goed begeleid en kunnen ze docenten altijd voor vragen benaderen. De docenten zijn hoog gekwalificeerd en werken veelal nog voor een deel in de beroepspraktijk.

De opleiding beschikt over geschikte onderwijsruimten en skills labs met one-wayscreens.

Standaard 2 krijgt voor de voltijd- en deeltijdopleiding het oordeel **goed**.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding heeft een goed systeem van toetsing. Zij gebruikt verschillende toetsvormen: bijvoorbeeld schriftelijke toetsen, presentaties, verslagen en assessments. De examencommissie en de toetscommissie controleren regelmatig of toetsen en examens aan het vereiste niveau voldoen. De opleiding is bezig met de herijking van het curriculum en zal daarbij ook de toetsing transparanter en hanteerbaarder maken.

Het afstuderen bestaat uit vier onderdelen: twee stages, vrije ruimte en een specialisatieonderzoek, dat meestal uit een case study bestaat. Alle door het panel bestudeerde afstudeerdossiers van de voltijd zijn van bachelorniveau. Het panel vindt dat bij de case studies van iets minder complexe situaties uitgegaan mag worden en ook de beoordelingsformulieren kunnen nog beter, transparanter en herleidbaarder, worden ingevuld. Het panel heeft vastgesteld dat beide zaken de aandacht van de opleiding hebben. De deeltijd heeft nog geen afgestudeerden.

De opleiding is continu bezig om zaken bij te stellen of te verbeteren. Goede voorbeelden hiervan zijn: de accreditatie van stageplaatsen en de kalibratiesessies van docenten, examinatoren en stagebegeleiders.

Standaard 3 krijgt voor de voltijd het oordeel **goed** en voor de deeltijd, omdat er nog geen afgestudeerden zijn, **voldoende**.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	9
2	Beoordeling	13
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	13
	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	16
	Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	21
3	Eindoordeel over de opleiding	27
4	Aanbevelingen	29
5	Bijlagen	31
	Bijlage 1 Eindkwalificaties van de opleiding	33
	Bijlage 2 Overzicht opleidingsprogramma	35
	Bijlage 3 Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	47
	Bijlage 4 Bezoekprogramma	53
	Bijlage 5 Bestudeerde documenten	57
	Bijlage 6 Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	65
	Bijlage 7 Verklaring van volledigheid en correctheid	67

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	B Opleiding voor Logopedie
2. Registratienummer opleiding in CROHO	34578
3. Oriëntatie en niveau	hbo-bachelor
4. Aantal studiepunten	240 EC
5. Afstudeerrichting(en)	n.v.t.
6. Variant(en)	Voltijd en deeltijd
7. Locatie(s)	Groningen
8. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: 20 mei 2008 Besluit NVAO: 8 december 2009
9. Code of conduct	getekend

Administratieve gegevens van de instelling

10. Naam instelling	Hanzehogeschool Groningen
11. Status instelling	Bekostigd
12. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	positief

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

Rendementsgegevens

Bron rendementsgegevens: 1cijferHO; voor de deeltijd bovendien: ProgRESS opleiding Logopedie ()

Rendementen								
Instroom (aantal)	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
voltijd	76	94	78	61	81	77	67	83
deeltijd						6 (34)	7 (38)	7 (30)
uitval (%) uit het eerste jaar ¹	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
voltijd	17%	33%	31%	30%	21%	25%	39%	
deeltijd						43% (35%)	0% (47%)	
uitval (%) uit de bachelor ²	2006	2007	2008	2009				
voltijd	13%	6%	7%	26%				
deeltijd								
rendement (%) ³	2006	2007	2008	2009*				
voltijd	81%	81%	87%	28%				
deeltijd								

* Rendement (%) na 4 jaar

¹ (A) Het aandeel van het totaal aantal bachelorstudenten (eerstejaars ho) dat na één jaar niet meer bij de opleiding staat ingeschreven, zo mogelijk voor de laatste zes cohorten.

² (B) Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studieduur zonder het diploma te hebben behaald alsnog uitvalt uit de opleiding, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

³ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat het bachelordiploma haalt in de nominale studieduur + één jaar, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

Docenten

Gegevens per mei 2014 op opleidingsniveau, voor voltijd en deeltijd

Bron docentgegevens: DAX-P

Docerend personeel	aantal	fte	
	32	19,2	
Opleidingsniveau (%) ⁴	hbo	master	PhD
	21%	69%	10%

Docent-studentratio

Cursusjaar 2013-2014

Bron: HSA i.c.m. DAX-P (op opleidingsniveau)

docent–student ratio ⁵	
ratio	1 : 20,2

Contacturen

Totaal gemiddelde cursusjaar 2013-2014 op opleidingsniveau.

Bron: school/opleiding (G:\t.sagz140\500-599 Onderwijs\570 Onderwijsorganisatie\

Contacturen ⁶	1 ^e jaar	2 ^e jaar	3 ^e jaar	4 ^e jaar
voltijd	17,4	18,2	9 / 1,25 of 8	1,25, 2,5 of 8
deeltijd	6	6	1	1

Schets van de opleiding

De Hanzehogeschool Groningen vierde in 2013 het 215-jarig bestaan. Met vestigingen in Groningen, Assen, Leeuwarden en Amsterdam telt de hogeschool bijna 27.000 studenten en ruim 2.700 medewerkers. Het onderwijsaanbod van de Hanzehogeschool omvat ruim zeventig bacheloropleidingen, acht *associate degree* programma's en zeventien masteropleidingen, ondergebracht in zeventien *schools*. Ook biedt de Hanzehogeschool Groningen contractonderwijs en heeft het vijftig lectoraten en zes kenniscentra die in samenwerking met het bedrijfsleven, non-profitinstellingen en opleidingen toegepast praktijkgericht onderzoek uitvoeren. Onderzoeksresultaten komen ten goede aan de verbetering en actualisatie van het onderwijs en ontwikkelingen in de samenleving. *Share your talent, move the world* is het motto voor iedereen die bij de hogeschool studeert en werkt: je talent ontwikkelen en daarvoor de samenleving iets teruggeven.

De strategische speerpunten waarop de hogeschool zich profileert zijn Energie en Healthy Ageing. Ondernemerschap en excellentie zijn eveneens belangrijke thema's.

⁴ Het aandeel docenten (onderwijzend personeel) met een master en het aandeel docenten met een PhD in het totaal aantal docenten (onderwijzend personeel).

⁵ De verhouding tussen het totaal aantal ingeschreven studenten en het totaal aantal fte aan onderwijzend personeel van de voltijdse en deeltijdse opleiding in het meest recente studiejaar.

⁶ Het gemiddeld aantal klokuren per week aan geprogrammeerde contacttijd, voor de eerste twee jaar van de opleiding.

De bacheloropleiding Logopedie is een vierjarige voltijdse opleiding. In 2011 is gestart met een deeltijdse variant. De opleiding maakt deel uit van de Academie voor Gezondheidszorg, samen met vijf andere bacheloropleidingen en twee masteropleidingen.

De opleiding voor Logopedie bestaat in Groningen sinds 1948. De inhoud van de opleiding is in de loop der jaren sterk aan verandering onderhevig geweest. Aanvankelijk was het programma vooral gericht op stoornissen.

Dit heeft in Groningen meer en meer plaatsgemaakt voor cliëntgericht werken gebaseerd op methodisch handelen. Recentelijk is de opleiding gestart met een herijking van het curriculum, omdat studenten en docenten het curriculum niet meer transparant en studeerbaar vonden. Verder vindt er een maatschappelijke verschuiving plaats van 'zorg en ziekte' naar 'gezondheid en gedrag'. Het speerpunt Healthy Ageing sluit hier goed bij aan.

In het studiejaar 2013-2014 studeren er 388 studenten aan de opleiding Logopedie, van wie 60 in deeltijd. Zo'n 32 docenten verzorgen het onderwijs aan deze studenten. De voltijd- en deeltijdprogramma's van Logopedie lijken sterk op elkaar. Beide hanteren dezelfde uitgangspunten en dezelfde beoordelingscriteria. De deeltijdopleiding is specifiek ontwikkeld voor werkende mensen die zich willen omscholen, en gaat uit van meer zelfstudieactiviteiten.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3, de aanbevelingen in hoofdstuk 4. De voltijd- en de deeltijdopleiding gaan uit van dezelfde eindkwalificaties, inhoud, toetsing en beoordelingscriteria. Daar waar beide varianten van elkaar verschillen, zal dat in de tekst worden aangegeven.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Afgestudeerden van de opleiding voor logopedie krijgen de titel Bachelor of Health. Logopedisten helpen mensen bij het herstellen of verbeteren van hun communicatieve mogelijkheden, maar hebben ook een signalerende, voorlichtende en ondersteunende taak. Zij kunnen in diverse domeinen werk vinden. Ze kunnen hun beroep uitoefenen in ziekenhuizen, in vrijgevestigde praktijken, doveninstututen en verpleeghuizen, maar ook bij opleidingen vreemde talen of een toneelschool.

In het landelijk beroepsprofiel logopedist van 2003 van de Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie (NVLF) worden de beroepscompetenties van de logopedist beschreven. De landelijke competenties zijn van dit profiel afgeleid en vastgelegd in *Competentieprofiel Logopediestudent Compass (2005)*. De competenties (zie bijlage 1) zijn in overleg met de beroepsvereniging, het werkveld en collega-opleidingen tot stand gekomen.

In 2013 heeft de NVLF een nieuw beroepsprofiel vastgesteld. Het studierichtingsoverleg logopedie (SRO-L) is bezig een vertaalslag te maken van dit profiel naar het National Transcript Speech & Language Therapy uit 2011 om op basis hiervan tot een herschreven competentieprofiel te komen. Het vernieuwde competentieprofiel zal eind 2014 gereed zijn.

De competenties zijn ingedeeld in drie competentiegebieden:

1. preventie, zorg, training en advies: werken met cliënten
2. organisatie: werken in en vanuit een organisatie
3. beroep: werken aan professionalisering.

Elk competentiegebied kent een aantal specifieke rollen en bestaat uit drie competenties (zie bijlage 1). Elke competentie is onderverdeeld in deelcompetenties. Oorspronkelijk zijn de deelcompetenties op vijf beheersingsniveaus beschreven (zie bijlage 1). In de niveaus komt de mate van complexiteit, verantwoordelijkheid en transfer tot uitdrukking.

In het kader van de herijking van het curriculum heeft de opleiding in de voltijd de competenties voor de blokken 1 tot en met 4, 9 en 10 teruggebracht tot drie niveaus (zie bijlage 1), en de leerdoelen herschreven in leeruitkomsten. In de blokken 5 tot en met 8, de interne stage in jaar 3 en de blokken 11 tot en met 16 (laatste anderhalf jaar) wordt nog met vijf beheersingsniveaus gewerkt. De drie beheersingsniveaus zullen vanaf cursusjaar 2015-2016 volledig in de voltijdse opleiding zijn doorgevoerd. De bedoeling is dat de deeltijd daarna volgt.

In het landelijke document *Competentieprofiel Logopediestudent Compass* (2005) wordt een relatie gelegd tussen de beheersingsniveaus van de competenties en de Dublin descriptoren. In de studiehandleidingen beschrijft de opleiding op welk niveau studenten de verschillende onderdelen moeten beheersen, waardoor duidelijk is aan welke Dublin descriptoren zij bijdragen. Hiermee voldoet de opleiding aan een aanbeveling uit de vorige visitatie. Om bijvoorbeeld tot een goede oordeelsvorming bij de behandeling van patiënten te komen, leert de student hypothesen te genereren en uit diverse bronnen relevante informatie te verzamelen. Studenten leren hypothesen te bevestigen of te verwerpen op basis van literatuur of gegevens uit evidence based practice (zie standaard 2).

Afgestudeerden van de opleiding logopedie vallen onder de wet BIG. De opleiding voldoet aan de eisen die de wet aan vakken en aan de inhoud van de stage stelt. Het afgelopen jaar heeft de logopedieopleiding in Groningen een body of knowledge and skills (BoKS) voor haar eigen opleiding geformuleerd op basis van het genoemde National Transcript.

De opleiding typeert de in Groningen opgeleide logopedist als een degelijk opgeleide therapeut met een empathische houding richting de cliënt en met een kritisch-reflecterende houding naar zichzelf. De logopedist maakt gebruik van evidence based logopedie. Hij is gericht op innovatie en ondernemerschap en heeft oog voor *Healthy Ageing*.

Om het opleidingsprofiel en de competenties te toetsen aan de ontwikkelingen in het werkveld, heeft de opleiding regelmatig contact met diverse partijen. Zo participeert zij in het SRO-L dat zes à zeven keer per jaar bij elkaar komt. Verder werkt zij mee aan de totstandkoming en afstemming van Europese eindkwalificaties voor de logopedist in het Comité Permanent de Liaisons de Orthophonist / Logopèdes de l'union Européne (CPLOL), waarin beroepsverenigingen uit dertig landen zijn vertegenwoordigd. In dit verband worden ook curricula vergeleken.

Wat dichterbij huis organiseert de opleiding stagebegeleidersbijeenkomsten gericht op de afstemming tussen binnen- en buitenschools leren, de kwaliteit van de opleiding en het niveau van de studenten. Tijdens de jaarlijkse werkveldconferentie komen ontwikkelingen in de gezondheidszorg in het algemeen en in de logopedie in het bijzonder aan de orde. Een belangrijke rol is weggelegd voor de werkveldadviescommissie (WAC) waarin alle drie de logopedische werkvelden zijn vertegenwoordigd: vrij-gevestigde praktijken, klinische logopedie en schoollogopedie. Recent maakt ook een in Duitsland gevestigde logopedist deel uit van de WAC. De WAC is nauw betrokken bij de herijking van het curriculum, en ook bij het inhoudelijk beoordelen van het afstudeerwerk (zie standaard 3).

Tijdens de gesprekken bleek dat de opleiding over een internationaal netwerk beschikt, hoewel daarover nog weinig op papier staat. De eerste aanzetten voor een internationaliseringsbeleid zijn er, bijvoorbeeld in de vorm van een International Program en de mogelijkheid voor uitwisselingsprogramma's voor studenten en docenten. De opleiding werkt momenteel aan een Memorandum of Understanding met de Universiteit van Sydney.

De Academie voor Gezondheidsstudies waar de opleiding Logopedie onder valt, heeft vier standaarden ontwikkeld om tegemoet te komen aan de maatschappelijke ontwikkelingen in het paramedisch beroep. De standaarden zijn:

1. evidence based practice (EBP)
2. ondernemerschap
3. internationalisering
4. multidisciplinair samenwerken.

Het panel heeft vastgesteld dat van deze vier standaarden de eerste goed in het programma is verankerd (zie standaard 2). Voor de standaarden 2 en 3 heeft het panel wel aanzetten gezien, maar is verdere uitwerking gewenst. Het panel heeft nog geen invulling voor de vierde standaard aangetroffen, maar de herijking van het programma biedt de opleiding hiervoor goede mogelijkheden.

Overwegingen en conclusie

Het panel heeft waardering voor de wijze waarop de opleiding de competenties in niveaus heeft onderverdeeld en de vakinhouden die zij via de BoKS aan deze competentieniveaus heeft gekoppeld. De opleiding weet wat er speelt in het werkveld door haar nauwe contacten met het landelijk overleg, de beroepsvereniging, de werkveldadviescommissie en de stagebegeleiders.

De opleiding voldoet nog niet aan alle speerpunten van de academie. Het panel heeft nog geen uitgewerkt beleid voor internationalisering en ondernemerschap aangetroffen. Het is er echter van overtuigd dat de opleiding op de goede weg is om hier invulling aan te geven, gezien de sporen die het in het curriculum en tijdens de gesprekken heeft gevonden. Multidisciplinariteit moet nog worden vormgegeven. Het panel denkt dat de opleiding goede mogelijkheden heeft om zich met name met ondernemerschap te profileren.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende** voor zowel de voltijd als de deeltijd.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Inhoud van het programma

Profiel logopedist

De logopedist uit Groningen is als beginnend beroepsbeoefenaar een generalist met een professionele logopedische beroepshouding. Studenten worden in alle taakgebieden uit het beroepsprofiel geschoold. In het basisprogramma ligt het zwaartepunt op die taakgebieden die in startfuncties gelden, zoals onderzoek, behandeling en training en evaluatie van het beroepsmatig handelen. Om als logopedist breed inzetbaar te zijn en een actieve bijdrage te kunnen leveren aan de kennisverspreiding, moet hij beschikken over een onderzoekende houding, communicatief vermogen, het vermogen tot samenwerken, analytische en methodisch kunnen denken en problemen kunnen oplossen. Wanneer de student de competenties en deelcompetenties heeft verworven, voldoet hij aan het beroepsprofiel van de logopedist.

In de studiehandleidingen legt de opleiding steeds de relatie tussen de competenties, deelcompetenties en de leeruitkomsten. Volgens studenten is deze relatie helder en dat bleek ook tijdens de gesprekken, gezien het gemak waarmee studenten over competenties spraken.

Relatie eindkwalificaties en programma

Bij de opbouw van het programma zijn de beheersingsniveaus verdeeld over de vier jaren. Er is sprake van een toename in de mate van complexiteit, zelfstandig zelfverantwoordelijk werken en transfer. Tijdens een blokperiode komt de horizontale samenhang tot stand door de afstemming tussen theorie, praktijk en integratieve toepassingen. Studenten werken in realistische beroepscontexten aan beroepsproducten en opleidingsproducten op het niveau van de beoogde (deel)competenties.

Kennis en kunde

Het curriculum van zowel de voltijd als de deeltijd is opgebouwd uit leerlijnen. In de theoretische leerlijn wordt de basiskennis aangeboden die een logopedist nodig heeft. In elk blok zit een theoretisch deel (bijvoorbeeld Articulatie en Slik, Audiologie, Neurologische Spraak-, Taal- en Slikstoornissen) dat wordt afgesloten met een schriftelijke toets. In de gebruikte casuïstiek ligt de nadruk op het toepassen van kennis. Het panel is positief over de inhoud van deze leerlijn, en vindt de aandacht voor het pre-verbale stadium een pluspunt.

In de vaardighedenleerlijn worden de eigen logopedische en therapeutische vaardigheden, en communicatieve vaardigheden geoefend. Naast vaardigheidstrainingen tijdens collegedagen, kan de student zelfstandig op school en thuis aan deze vaardigheden werken. De opleiding beschikt over skillslabs waar studenten in kleine groepen of individueel kunnen oefenen.

De toepassing in de praktijk staat centraal in de praktijk-integratie leerlijn. Al vanaf het eerste jaar maken studenten kennis met de beroepspraktijk, bijvoorbeeld het herkennen van spraak- en taalontwikkeling bij kinderen tijdens de peuterstage in het eerste jaar van de voltijd. De deeltijdstudenten hebben een adoptieplaats in een logopediepraktijk waar zij opdrachten uit kunnen voeren. In het tweede jaar en de eerste helft van het derde jaar behandelen studenten cliënten / patiënten op school. In de tweede helft van het derde jaar en in het vierde jaar gaan studenten op stage in de beroepspraktijk. De twee stages worden in twee verschillende werkvelden doorlopen (eis in de wet BIG), de eerste op niveau 4 en de tweede op niveau 5. Zowel de stageplaats als de externe stagebegeleiders worden door de opleiding geaccrediteerd. De opleiding streeft naar stageplaatsen waarvan de stagebegeleiders in het Kwaliteitsregister Paramedici zijn geregistreerd. Alle activiteiten zijn gericht op het ontwikkelen en uitvoeren van beroepstaken en beroepsproducten, waarin steeds de koppeling tussen theorie en praktijk wordt gelegd. De student reflecteert meerdere keren per jaar op zijn competentiegroei en zijn persoonlijke ontwikkeling.

De theoretische leerlijn en de vaardighedenleerlijn nemen in de loop van de studie in omvang af, terwijl de praktijk-integratieleerlijn juist toeneemt. Studenten waarderen de lessen waarin de praktijk centraal staat. Docenten blijken goed in staat om de praktijk voelbaar en zichtbaar te maken, mede doordat de meeste ook in de beroepspraktijk werkzaam zijn.

Een belangrijk aspect van de beroepsvorming is het ontwikkelen van een onderzoekende beroepshouding waardoor afgestudeerden hun beslissingen met en voor cliënten kunnen baseren op internationale *evidence*. De wetenschappelijke vorming van de studenten bestaat uit evidence based practice (EBP), research utilisation (RU) en praktijkgericht onderzoek (PO). Bij EBP en RU gaat het over beslissingen over therapeutisch handelen en de rol van de logopedist als therapeut. Bij PO staat de rol van de logopedist als onderzoeker centraal. Voor EBP werkt de opleiding vanuit een door de academie ontwikkelde standaard. RU maakt deel uit van het EBP-onderwijs waar het gaat over beslissingen voor patiëntgroepen. PO is in 2010 herzien en sinds 2012 gefaseerd ingevoerd. In het eerste jaar krijgen studenten les in onderzoeksvaardigheden. In de jaren daarna maakt onderzoek deel uit van een onderwijseenheid, bijvoorbeeld in Anamnese, onderzoek en behandelplan in jaar 2. Het panel is zeer te spreken over de wijze waarop studenten de onderzoekende beroepshouding kunnen ontwikkelen. Ook de ondersteuning van het lectoraat Transparante Zorgverlening is zeer waardevol.

Jaarlijks organiseert de opleiding een eendaags studentencongres voor de tweedejaars studenten. Studenten maken hier kennis met interessante ontwikkelingen in het werkveld en wetenschappelijk onderzoek. De opleiding nodigt spraakmakende sprekers uit.

Tegelijkertijd vindt er een materialen- en expertisemarkt met inbreng van het werkveld plaats. Het panel vindt dit voor de studenten een goede kennismaking met het beroep.

De laatste jaren wordt van logopedisten, en dan vooral de vrij gevestigde, een ondernemende houding verwacht om invulling te kunnen geven aan ondernemerschap. Het panel heeft gezien dat de opleiding hier een begin mee heeft gemaakt. Momenteel worden logopedische praktijken benaderd waar studenten een ondernemingsplan voor zouden kunnen schrijven. De eerste toezeggingen zijn al binnengekomen.

De opleiding heeft de eerste, voorzichtige, schreden op internationaal terrein gezet. Studenten die erg graag internationale ervaring opdoen, kunnen een stage in het buitenland zoeken. De opleiding biedt weliswaar de mogelijkheid, maar stimuleert niet heel sterk volgens de studenten. Het management zou graag in elk blok een visiting professor uit het buitenland uitnodigen.

De Academie voor Gezondheidszorg had vijf minoren waaruit studenten konden kiezen: Eigen Paramedisch Bedrijf, Zorg en Technologie, Gezondheidszorg en Samenleving, International Allied Health en Healthy Ageing. De opleiding Logopedie is eigenaar en medeontwikkelaar van de minor Healthy Ageing. Op basis van evaluaties is besloten het aanbod aan te passen, zodat de kennisbasis verstevigd kan worden, de toetsing versterkt en er meer gestandaardiseerd kan worden. Het aanbod bestaat vanaf 2014-2015 uit Healthy Ageing, Ondernemerschap en Management in de Zorg, en Toekomst in Gezondheid (honoursminor).

Vormgeving van het programma

De opleiding bestaat voor de voltijd uit vier jaar van 240 EC, met een major van 210 EC en een minor van 30 EC. De deeltijd heeft een major van 240 EC waarbinnen keuzeonderwijs 'op maat' mogelijk is. De vier studie jaren zijn zowel in de voltijd als in de deeltijd opgebouwd uit blokken: vier in jaar 1 en jaar 2, drie blokken in jaar 3 en twee in jaar 4. Elk blok bevat opdrachten waarmee beroepsvaardigheden worden geoefend. Daarnaast is er aandacht voor studieloopbaan en reflectie. Verder worden (aanvullende) theoretische modules aangeboden. De keuze van de opleiding voor competentiegericht onderwijs blijkt volgens het panel uit deze integratie van de verwerving van vaardigheden, kennis en de ontwikkeling van attitudes. De minor voor de voltijd bestaat uit twee samenhangende blokken en is gericht op verbreding.

Didactisch concept

Didactisch gezien staat de student centraal die een actief lerende houding moet hebben om de beroepsproducten in een beroepsrealistische context en de opleidingsproducten te kunnen uitvoeren (competentiegericht). Deze actieve leerhouding wordt ook in projecten en stages van voltijdstudenten gevraagd. Studenten ervaren het curriculum als goed in balans waar het gaat om individueel werken of samenwerken. Studenten vinden het positief dat er een beroep op hun zelfstandigheid wordt gedaan. Ook zijn ze positief over de kleine groepen waarin het vaardighedenonderwijs wordt verzorgd.

De deeltijd hanteert een iets afwijkend didactisch model: blended learning, een mix van schools leren en afstandleren. Studenten zijn over het algemeen iets ouder en beschikken over een meer dan gemiddeld doorzettingsvermogen, waardoor de lessen op één dag geconcentreerd kunnen worden. De opleiding vraagt van deze studenten een goede voorbereiding op de colleges waardoor er efficiënter gewerkt kan worden (bijvoorbeeld in de vorm van flitscolleges). Verder blijkt er sprake van een directere aansluiting tussen de theorie en de praktijk, waardoor integratiever gewerkt kan worden. De didactische aanpak bij de deeltijd, en dan vooral de flitscolleges, blijkt een voorbeeld te zijn voor andere opleidingen binnen de hogeschool. De deeltijd is nog in ontwikkeling. De opleiding houdt de vinger aan de pols en voert waar nodig direct verbeteringen door in verband met bijvoorbeeld studeerbaarheid voor deeltijdstudenten (aanpassing werkvormen zoals flitscolleges).

Begeleiding en voorlichting

Studenten voelen zich goed begeleid, zowel door de studieloopbaanbegeleider als door de stagebegeleider (intern en extern). Tijdens studieloopbaanuren stelt de student een ontwikkelportefolio samen waarin hij zijn competentieontwikkeling bijhoudt en daarvoor bewijzen verzamelt.

Studenten, voltijd en deeltijd, zijn positief over de wijze waarop zij over de opleiding en de studie zijn geïnformeerd. De indrukken uit voorlichtingsbijeenkomsten en meeloopdagen kloppen met de realiteit. Voor instromende Duitse studenten (ongeveer tien procent van de studenten) is veel informatie beschikbaar om ze voor te bereiden op de Nederlandse onderwijssituatie, onder andere via het D-team van Duitse studenten. Alle studenten ondergaan een screening om de logopedische mogelijkheden en capaciteiten van instromende studenten te meten. De Duitse studenten moeten bovendien het NT2-diploma behalen. De opleiding stelt dezelfde taalvaardigheidseisen aan Nederlandse en Duitse studenten. Eerstejaars die de instaptoets niet halen, kunnen een speciaal taalvaardigheidprogramma volgen. Aan het eind van het eerste jaar moet iedereen aan het vereiste niveau voldoen.

Deeltijdstudenten krijgen het advies om maximaal een halve baan naast hun studie te hebben. Volgens studenten is dat realistisch. Een grotere baan blijkt niet haalbaar, omdat er vooral in het derde jaar een behoorlijke werkdruk is, waardoor de twintig uur zelfstudie gemakkelijk overschreden wordt. Meer dan de helft van de deeltijd studenten heeft al een hbo- of wo-diploma op grond waarvan zij vrijstellingen bij de examencommissie aan kunnen vragen.

Honours

De Hanzehogeschool Groningen streeft naar een ambitieuze studiecultuur en biedt extra uitdagingen aan studenten die uitblinken. De opleiding Logopedie biedt de honourspecialisatie Speech and Language Pathology aan in samenwerking met Taalwetenschap en Neurolinguïstiek van de Rijksuniversiteit Groningen, het honourstalentprogramma Healthy Ageing en de honoursspecialisatie Onderzoeksvaardigheden. Deze programma's bieden goede studenten verdieping en verzwaring ten opzicht van het reguliere programma.

Het afgelopen jaar hebben twaalf studenten Logopedie en drie studenten Taalwetenschap deelgenomen aan Speech and Language Pathology. Drie studenten hebben gekozen voor Healthy Ageing.

Kwaliteit van het personeel

Er werken 32 docenten bij de opleiding Logopedie (19,2 fte). De afgelopen jaren is het aantal mastergeschoolde docenten sterk gegroeid, waardoor nu bijna zeventig procent een mastergraad heeft en tien procent een PhD. Op het moment van de visitatie waren er bovendien nog vijf docenten bezig met masteropleidingen en drie met een PhD-traject. De meeste docenten zijn deels nog werkzaam in de praktijk (ruim 20) of waren dat tot voor kort. Twee docenten zijn specifiek als onderzoeker werkzaam. Het panel heeft veel waardering voor de hoge opleidingsgraad van de docenten.

Scholing vindt zowel op individueel niveau als voor het hele team plaats. In het kader van het herijken van het curriculum is bijvoorbeeld aandacht besteed aan onderwerpen als toetsing, beschrijving leeruitkomsten, afstemming binnen en tussen blokken, en didactische werkvormen. Op individueel niveau is er ingezet op het behalen van de pedagogisch didactische bekwaamheid, de basiskwalificatie onderwijs en de basiskwalificatie examinering.

Uit de gesprekken met de studenten bleek dat zij grote waardering voor de docenten hebben, zowel qua vakkenkennis als qua praktijkinbreng. Het panel sluit zich hierbij aan. Bovendien zijn de docenten voor studenten goed bereikbaar en altijd bereid op vragen in te gaan.

Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

De opleiding beschikt over goede voorzieningen. Er zijn drie goed uitgeruste skills-labs met one-way-screens voor logopedisch onderzoek en behandeling. In het gebouw zijn onderwijsruimten van verschillende omvang om lessen te verzorgen aan de verschillende aantallen studenten: 90 in een hoorcollege, 30 in werkcolleges, 15 studenten bij vaardigheidstrainingen en 8 tot 11 bij reflectie en intervisie.

Studenten kunnen gebruik maken van de mediatheek waarin specifieke materialen voor logopedie zijn opgenomen, en waar studenten toegang hebben tot diverse databanken. In hetzelfde gebouw is ook het Hanze Active Ageing Lab (HAAL) opgenomen. Dit is direct bij de ingang gesitueerd, waardoor Healthy Ageing voor studenten zichtbaar en concreet wordt.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding een goed programma heeft waarmee studenten in de volle breedte van het logopedisch gebied worden opgeleid. Het panel heeft veel waardering voor het feit, dat de opleiding aandacht schenkt aan het pre-verbale stadium. Er is ruim voldoende aandacht voor de diverse logopedische onderdelen, zowel in het zelf oefenen als in de contacten met cliënten en patiënten. Studenten krijgen al vroeg in de opleiding te maken met de beroepspraktijk en de stagelijn werkt goed toe naar de stage op het hoogste niveau in jaar vier.

Het panel is positief over de wijze waarop het programma is vormgegeven. Daar waar het kan is het gelijk voor voltijd en deeltijd, bijvoorbeeld de theoretische leerlijn. Daar waar het niet kan wijkt de vormgeving van de deeltijd af, bijvoorbeeld de flitscolleges. De pdca-cyclus wordt actief ingezet, waardoor aanpassingen snel worden doorgevoerd. Het panel vindt genoemde flitscolleges een mooi voorbeeld hoe de opleiding inspeelt op de doelgroep van deeltijdse studenten. Aardige bijkomstigheid is dat deze vorm nu ook bij andere opleiding wordt uitprobeernd.

Het panel vindt de wederzijdse samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen een sterk punt van de opleiding. Ook de kruisbestuiving die het lectoraat oplevert, maakt dat de opleiding studenten opleidt die een goed wetenschappelijk niveau (bijvoorbeeld op het gebied van onderzoeksvaardigheden) hebben. Studenten kunnen zonder problemen doorstromen naar een aansluitende universitaire masteropleiding.

Het panel deelt de waardering van studenten voor de kwaliteit van de docenten. Deze zijn betrokken en hebben veel voeling met de praktijk. Docenten kunnen gemakkelijk door studenten benaderd worden voor vragen of problemen.

Ondanks het feit dat het gebouw waarin de opleiding gehuisvest is aan renovatie toe is, vindt het panel dat het specifieke voorzieningenniveau voor logopedie goed is: de one-way-screen labs, de mediatheek en de gevarieerde omvang van de onderwijsruimten.

Alles bij elkaar maakt dat het panel veel waardering voor de onderwijsleeromgeving heeft. Het panel denkt dat de opleiding door kan groeien naar een excellent programma wanneer bijvoorbeeld internationalisering en ondernemerschap een duidelijker positie in het curriculum hebben gekregen.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed** voor zowel de voltijd als de deeltijd.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

De opleiding heeft in een toetsbeleid vastgelegd hoe zij zorgt voor een betrouwbare, valide en transparante manier van toetsen. Dit beleid sluit aan op het toetsbeleid van de hogeschool. Docenten gebruiken het werkboek *Toetsen en Beoordelen* beschikbaar dat de verschillende fases van de toetscyclus doorloopt en ook de toetsvormen weergeeft (van meerkeuzetoets tot assessment en criteriumgericht interview).

Het panel is zeer te spreken over dit werkboek voor docenten dat helder de toetscyclus weergeeft en docenten goede ondersteuning biedt bij het kiezen van een toetsvorm en het samenstellen van een toets. De opleiding heeft de afgelopen twee jaar veel scholing georganiseerd voor de eerste twee fases: basisontwerp, met name leeruitkomsten, en toetsmatrizen. De toetscommissie, die sinds 2011 een formele status binnen de opleiding heeft, monitort vooral fase 3: construeren toets en normering.

Toetsing vindt zo veel mogelijk plaats in een beroepsechte context aan de hand van beroepsechte producten (bijvoorbeeld refereerbijeenkomsten in jaar 1) en sluit daarmee aan bij de competentiegerichte uitgangspunten van de opleiding. Daarnaast toetst de opleiding ook binnen de context van de opleiding, bijvoorbeeld om theorie, vaardigheden en houding onafhankelijk van elkaar te beoordelen (zoals de theorietoets Onderzoeksvaardigheden 1). De opleiding heeft een toetsplan op curriculumniveau opgesteld om de samenhang en variatie in toetsvormen inzichtelijk te maken. Het hogeschool docentenoverleg (HDO) bewaakt het toetsplan. Voor iedere toets wordt een toetsmatrijs samengesteld. Het panel heeft tijdens het bezoek een positieve beeld van deze matrizen gekregen.

Naast individuele toetsing kent de opleiding ook de beoordeling van groepsproducten. Naar aanleiding van een advies uit de vorige visitatie zit in de beoordeling van groepsproducten altijd een individuele component.

De opleiding heeft geconstateerd dat de transparantie van de toetsing de afgelopen jaren is afgenomen door de stapeling van (deel)toetsen en de mogelijkheid van compensatie bij de toetsing van verschillende competenties. De hoeveelheid toetsen leidde tot een minder studeerbaar programma voor studenten en een verhoogde werkdruk voor docenten. De herijking die van 2014 fasegewijs wordt ingevoerd, moet deze problemen tegengaan. Tijdens het bezoek heeft het panel een presentatie over de herijking gekregen, op grond waarvan het er vertrouwen in heeft dat de opleiding hiermee tot een verbeterd curriculum, inclusief toetsing, zal komen. Het panel heeft waardering voor het feit dat de opleiding bij deeltijd werk- en toetsvormen, zoals het criteriumgericht interview, uitprobeert met het oog op een bredere invoering.

Er zijn diverse actoren betrokken in het toetsproces: examencommissie, toetscommissie, examinatoren en hogeschool docentenoverleg. De examencommissie bestaat uit vier leden. Een van de leden is afkomstig uit de examencommissie van de opleiding Mondzorgkunde om de externe validering te garanderen. De examencommissie Logopedie overlegt met de examencommissies van de andere opleidingen van de Academie voor Gezondheidszorg om kennis te delen en casuïstiek uit te wisselen. Het panel heeft vastgesteld dat de examencommissie Logopedie zich goed van haar wettelijke taak kwijt, zoals blijkt uit de jaarverslagen en uit de gesprekken. De examencommissie benoemt de examinatoren en stelt als eis dat deze moeten beschikken over het masterniveau en de pedagogisch-didactische bekwaamheid moeten hebben behaald. Komend jaar zullen alle docenten het scholingstraject basiskwalificatie examinering volgen.

De toetscommissie bestaat uit drie leden en werkt onder verantwoordelijkheid van de examencommissie. De toetscommissie werkt vanuit een specifieke opdracht en heeft daarnaast jaarlijks terugkerende activiteiten zoals het steekproefsgewijs evalueren van toetsen. Het afgelopen jaar heeft de toetscommissie alle toetsvormen uit alle fases geëvalueerd, inclusief de minor die de opleiding aanbiedt. Op grond hiervan heeft de toetscommissie adviezen gegeven over een protocol toetsinzage, een format voor de beschrijving van de toetsing in de blokboeken, een geformaliseerd toetsarchief en een procedure voor archivering van toetsen. Het panel is tevreden over de wijze waarop de opleiding haar toetssystematiek heeft georganiseerd.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

De afstudeerfase omvat anderhalf jaar en bestaat uit vier onderdelen: majorstage, specialisatiestage, specialisatieonderzoek (case study) en invulling van de vrije ruimte. Alle onderdelen worden steeds door twee personen beoordeeld.

De majorstage (30 EC) en de specialisatiestage (15 EC) worden in een logopedische setting uitgevoerd onder begeleiding van een logopedisch geschoolde stagebegeleider. De student verricht algemene logopedische werkzaamheden en laat zien dat hij zijn handelen evalueert, beoordeelt en aanpast op basis van wetenschappelijk onderzoek (evidence based werken). Studenten lopen stage in twee van de drie logopedische werkerreinen: zorg, onderwijs en vrije vestiging. Studenten verwerven in de majorstage de competenties op minimaal niveau 4, en in de specialisatiestage op niveau 5. In intervisiebijeenkomsten werken studenten aan de ontwikkeling van de beroepshouding en reflecteren ze op hun stage-ervaringen. Studenten worden hiermee voorbereid op de beroepspraktijk waar intervisie door de NVLF is gesteld voor het behoud van de registratie in het Kwaliteitsregister Paramedici.

Het specialisatieonderzoek (15 EC) wordt individueel uitgevoerd op de werkplek van de specialisatiestage. Meestal bestaat het specialisatieonderzoek uit een case study, waarbij de student een specifieke vraagstelling uitwerkt voor bijvoorbeeld een specifieke cliënt of cliëntengroep. De student formuleert zelf zijn vraagstelling en de begeleidende docent, tevens eerste beoordelaar, toetst of deze van voldoende niveau is. De tweede beoordelaar is een andere docent van de opleiding. Beiden beoordelen, onafhankelijk van elkaar, de case study. In een consensusbijeenkomst komen zij tot een eindoordeel.

Om het hbo-niveau van het specialisatieonderzoek te bewaken worden mensen van buiten de opleiding bij de beoordeling van het onderzoek betrokken. Op academieniveau controleert het lectoraat Transparante Zorgverlening steekproefsgewijs afstudeerwerk van studenten. Dit lectoraat verzorgt ook trainingsbijeenkomsten voor afstudeerbegeleiders. Een docent van de opleiding participeert in het project 'vreemde ogen dwingen', waarbij in duo's het afstudeerwerk van een andere opleiding wordt beoordeeld.

Ter afronding van de opleiding presenteren de studenten hun case studies voor een publiek van medestudenten, docenten, familieleden en werkveld. Het panel is zeer te spreken over de opzet van de afstudeerfase waarin de stages een belangrijke plaats innemen.

Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers van de voltijd bestudeerd. Op het moment van de visitatie waren er nog geen deeltijdse afgestudeerden. Uit alle dossiers blijkt dat de afgestudeerden over minimaal het bachelorniveau beschikken. Het controlemechanisme van de opleiding (zie hiervoor) blijkt te werken. De stageverslagen van de majorstages zien er degelijk uit, inclusief de reflecties van de studenten en de beoordelingen. De beoordelingsformulieren in de dossiers van de specialisatiestages blijven tamelijk summier. Het panel heeft waardering voor het feit dat stagebegeleiders samen met docenten afstemming zoeken over het beoordelen van de competenties tijdens de stages. De evaluaties van de stagebegeleiders zouden volgens het panel volledigheidshalve in de dossier kunnen worden opgenomen. De opleiding heeft een lijst met activiteiten gekoppeld aan competenties voor de stagebegeleiders opgesteld. Op de beoordelingsformulieren is meestal niet veel inhoudelijke feedback opgenomen. Het panel heeft vernomen dat die meestal mondeling plaatsvindt. Het panel adviseert deze evaluatiegesprekken schriftelijk vast te leggen.

Het is het panel wel opgevallen dat er regelmatig een 5,5 als beoordeling voor de case study wordt gegeven. Volgens de examinatoren hebben ze nog veelvuldig overleg over wat ze precies van studenten verwachten en hoe ze het niveau van het werk moeten beoordelen. De werkveldadviescommissie is minder kritisch over het niveau dan de examinatoren. De opleiding wil dit jaar gaan werken met voorgestructureerde vraagstellingen, zodat studenten sneller aan het eigenlijke onderzoek kunnen beginnen. Het panel vindt dit een goede keuze. De opleiding wil het maximale uit studenten halen, waardoor complexe case studies door de examinatoren worden geaccepteerd. Zonder extra tijd en begeleiding is het volgens het panel voor een aantal studenten moeilijk, zo niet onmogelijk, om het onderzoek op een goede manier uit te voeren. Het panel zou liever zien dat studenten zich tot een minder complexe, realistische en haalbare casus kunnen beperken.

Het panel vindt dat de verslaglegging van de beoordelingen nog voor verbetering vatbaar is. Op de beoordelingformulieren van de majorstage was de mening van de docent niet altijd duidelijk vastgelegd. Dit is vooral verwarrend wanneer er een negatieve beoordeling volgt, terwijl de stagebegeleider een positief advies gegeven heeft. In zijn algemeenheid kunnen de beoordelingsformulieren aan transparantie winnen. Het panel heeft gezien dat de opleiding hier al wel een begin mee heeft gemaakt. De feedback die het panel heeft gezien, was serieus en adequaat. Tot slot heeft het panel vastgesteld dat de afstudeerdossiers van de studenten geen informatie bevatten over wat de studenten in de vrije keuzeruimte hebben gedaan. Weliswaar wordt in de vrije ruimte niet zozeer aan de beroepscompetenties als wel aan de hbo-competenties gewerkt, maar de vrije ruimte is wel een onderdeel van het afstuderen en zou als zodanig zichtbaar in de dossiers moeten zijn.

De arbeidsmarkt voor logopedisten is momenteel niet heel gunstig. Toch weten de afgestudeerden hun weg in de maatschappij te vinden, hetzij door een masterstudie te volgen, hetzij door via sollicitaties en vrijwilligerswerk een plek op de arbeidsmarkt te veroveren. Alumni zijn zeer te spreken over de praktijkervaringen die zij tijdens de opleiding hebben opgedaan. De stagebegeleiders vinden de studenten gemotiveerd en achten ze goed in staat om de praktijk in te gaan.

Overwegingen en conclusie

Het panel heeft gezien dat de opleiding een deugdelijk systeem van toetsing heeft waardoor zij 'in control' is. Het panel heeft vastgesteld dat de toetscommissie het niveau van toetsen goed kan waarborgen, zeker in combinatie met de steekproefsgewijze controles van het afstudeerwerk door het lectoraat. De opleiding zet een breed scala aan toetsvormen in, passend bij haar competentiegerichte onderwijs, waardoor studenten kunnen aantonen dat zij de competenties op het vereiste niveau beheersen. Het panel waardeert het dat de opleiding komend jaar het criteriumgericht interview als toetsvorm bij de deeltijd uitprobeert, met het oog op bredere invoering.

Het panel is positief over het gerealiseerd niveau bij de voltijd. Bij de case studies zou van iets minder complexe situaties uitgegaan mogen worden en ook de beoordelingsformulieren zouden nog beter kunnen worden ingevuld. Het panel heeft vastgesteld dat beide zaken de aandacht van de opleiding hebben. Er zijn nog geen deeltijd afgestudeerden.

De opleiding is continu bezig om zaken bij te stellen of te verbeteren. Het panel waardeert dit positief en noemt in dit verband de stageplaatsen die worden geaccrediteerd (zie standaard 2), en de kalibratiesessies van docenten, examinatoren en stagebegeleiders. De opleiding legt de lat voor studenten hoog. Hoewel er nog enkele schoonheidsfoutjes in het afstudeertraject zitten, vindt het panel dat de opleiding goed op weg is.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed** voor de voltijdopleiding en **voldoende** voor de deeltijdopleiding, omdat er nog geen afgestudeerden zijn.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel voltijd	Oordeel deeltijd
1 Beoogde eindkwalificaties	Voldoende	Voldoende
2 Onderwijsleeromgeving	Goed	Goed
3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Goed	Voldoende

Overwegingen en conclusie

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding voor Logopedie, in voltijd en in deeltijd, van de Hanzehogeschool Groningen als **goed**.

Het panel komt tot een eindoordeel **goed** voor beide varianten, omdat de kwaliteit zoals die in de voltijd wordt gerealiseerd, naar verwachting ook voor de deeltijd zal gelden. Het panel baseert dit op de volgende overwegingen:

- het aantal voltijdse studenten bedraagt ruim 325, deeltijd 60;
- het programma van de voltijd en de deeltijd is inhoudelijk gelijk;
- waar mogelijk wordt de inhoud op dezelfde manier aangeboden, waar nodig wijkt het af, bijvoorbeeld in de vorm van fliitscolleges;
- docenten geven meestal in beide varianten les;
- ervaringen uit de voltijd zijn bevruchtend voor de deeltijd en omgekeerd: bijvoorbeeld proef met criteriumgericht interview als toetsvorm;
- er is één toetssysteem voor beide varianten;
- er is één toetscommissie die het niveau van de toetsen van beide varianten waarborgt;
- het panel heeft van beide varianten toetsen tot en met het derde jaar gezien en positief beoordeeld;
- het panel is positief over het gerealiseerde niveau bij de voltijd;
- het panel heeft veel waardering voor het kwaliteitsbewustzijn van de opleiding.

4 Aanbevelingen

Het panel adviseert de opleiding om de komende tijd aan de volgende punten aandacht te besteden.

Standaard 1

De Academie voor gezondheidszorg heeft vier standaarden geïntroduceerd:

1. evidence based practice (EBP)
2. ondernemerschap
3. internationalisering
4. multidisciplinair samenwerken.

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding de eerste goed in het programma heeft verankerd (zie standaard 2). Voor de standaarden 2, 3 en 4 is verdere uitwerking gewenst. De eerste aanzetten voor internationalisering en ondernemerschap zijn er. De opleiding kan daarnaast meer samenwerking zoeken met de andere paramedische opleidingen om multidisciplinaire samenwerking te bevorderen.

Standaard 2

Het panel heeft vastgesteld dat er een goede samenwerking met het lectoraat is. Het panel beveelt de opleiding aan om deze samenwerking nog verder te verdiepen.

Standaard 3

De opleiding heeft door de herijking van het curriculum al een transparanter programma ontwikkeld. Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding ook de toetsing nog transparanter wil maken. Het panel vraagt in dit verband aandacht voor de beoordelingsformulieren en de consistente invulling daarvan.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

De competenties zijn ingedeeld in een drietal competentiegebieden, met daarin gespecificeerde rollen, kerntaken, kerncompetenties en deelcompetenties van de logopedist, die in de OER zijn opgenomen:

Competentiegebied I: Preventie, zorg, training en advies: werken met en voor cliënten

Rollen: Zorgaanbieder / therapeut, trainer, adviseur en coördinator

Competenties:

1. Aanbieden van preventieactiviteiten
2. a Verlenen van zorg
b Trainen en adviseren
3. Coördineren van activiteiten rondom de cliënt(en)

Competentiegebied II Organisatie: werken in en vanuit een organisatie

Rollen: Manager, ondernemer en begeleider/coach

Competenties:

4. Ondernemen
5. Beheren van de praktijk, onderneming, afdeling of dienst
6. Coachen en begeleiden van collega's en stagiaires

Competentiegebied III Beroep: Werken aan professionalisering

Rollen: Beroepsbeoefenaar, innovator

Competenties:

7. Ontwikkelen van beroepscompetenties
8. Initiëren van programma's
9. Ontwikkelen van methoden, technieken en richtlijnen

Tabel 1: vijf beheersingsniveaus (Landelijk)

Niveau	Complexiteit	Verantwoordelijkheid	Transfer
1	Standaard (deel) procedures	Maakt eigen handelen zichtbaar en is hierop aanspreekbaar	Contextgebonden; herhaling in soortgelijke situaties
2	Standaardprocedures	Onderbouwt het eigen handelen en is hierop aanspreekbaar met betrekking tot de gevolgen voor anderen van zijn handelen	Contextgebonden; herhaling in soortgelijke situaties
3	Standaardprocedures	Toetst het eigen handelen, legt verantwoording hierover af en spreekt anderen op hun handelen aan	Contextgebonden; herhaling in relatief beperkt aantal specifieke situaties
4	+ combinatie van standaardprocedures	+ stelt het eigen handelen bij	+ toepassing in beroepsspecifieke uiteenlopende situaties
5	+ nieuwe procedures	+ stemt het eigen handelen af op dat van anderen	+ toepassing in sterk uiteenlopende beroepsoverstijgende situaties

Tabel 2: drie beheersingsniveaus (Hanzehogeschool Groningen)

Niveau	Complexiteit	Verantwoordelijkheid	Transfer
1	Standaard (deel) procedures	Maakt eigen handelen zichtbaar, onderbouwt het eigen handelen en is hierop aanspreekbaar met betrekking tot de gevolgen voor anderen van zijn handelen	Contextgebonden; herhaling in soortgelijke situaties
2	Standaardprocedures	Toetst het eigen handelen, legt verantwoording hierover af en spreekt anderen op hun handelen aan	Contextgebonden; herhaling in relatief beperkt aantal specifieke situaties
3	+ combinatie van standaardprocedures + nieuwe procedures	+ stemt het eigen handelen af op dat van anderen	+ toepassing in sterk uiteenlopende beroepsoverstijgende situaties

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Curriculumoverzicht Logopedie VT 2014-2015

Jaar 1 herijkte curriculum VT															
Blok 1.1: Ik en mijn Studie Kerncompetentie(s): 1, 7.1, 7.2 Beroepsproducten: 1. Preventieplan, 24. Thema-avond		EC	T	Blok 1.2: De cliënt in kaart Kerncompetentie(s): 2a.1, 2b.1, 5.2, 7.1 Beroepsproducten: 6. Anamnese: onderzoek en diagnose, 18. Patiëntdossier		EC	T	Blok 1.3: De cliënt in context Kerncompetentie(s): 1.1, 2a.3, 2b.2, 2b.3, 3, 7.1 Beroepsproducten: 3. Adviesgesprek, 5. Voorlichtingsplan		EC	T	Blok 1.4: De cliënt in behandeling Kerncompetentie(s): 2a.2, 2a.3, 2b.1, 3, 4?, 5.3, 7.1, 9 Beroepsproducten: 7. Behandelplan, 23 Refereerbijeenkomst		EC	T
Naam	Code		S/	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/
Thema-avond	LOVP14THA	2	O	Articulatie en	LOVP14ART1	4	S	Taal 1	LOVP14TAAL	2	S	Theorie	LOVP14NEU	3	O
Inleiding Taal en	V1	3	O	Slik 1				Voorlichtings-	1	1	O	Neurologische	RO1		S
Articulatie	LOVP14IART		S	Stem 1	LOVP14STEM	3	S	plan 1	LOVP14VP1			Spr/Taal/Slikst 1			
Inleiding	TAAL1	3		Diagnostiek 1	1	3	O	Stage		1	O	Vaardigheden	LOVP14VAN	4	
Audiologie	LOVP14IAUD		S	ESS 2	LOVP14DIAGN	3	O	Kindertaal	LOVP14STK			Neurologische	EU1		O
ONVA 1	IO1	1		Vrije keuze 1.2	1	1	O	Vaardigheden	T1	2	O	Spr/Taal/Slikst 1			
ESS 1	LOVP14ONV	4	S	SLB 1.1	LOVP14ESS12	1	O	Kindertaal				Refereerbijeenkom	LOVP14REF	1	
Vrije keuze 1.1	A1	1	O	Reflectie 1	LOVP14VK12			Vloeiendheid	LOVP14VAK	3	S	st 1	1		O
SLB 1.1	LOVP14ESS	0*	O		LOVP14SLB11	0**		1	T1			ESS 4		3	
Reflectie 1	11							ESS 3		4	O	Vrije Keuze 1.4	LOVP14ESS	3	O
	LOVP14VK11	0**						Vrije keuze	LOVP14VLO	1	O	(KM)	14		O
								1.3	E1			SLB 1.2	LOVP14VK14	1	
								SLB 1.2		0*		Reflectie 1		2	O
								Reflectie 1	LOVP14ESS	0**			LOVP14SLB1		O
									13				2		
									LOVP14VK13				LOVP14REF		
													L11		
Totaal		14		Totaal		15		Totaal		14		Totaal		17	

Jaar 2 miv cohort 2014-2015 (codes zullen pas volgend jaar ingevuld worden); Jaar 2 cohort 2013-2014 en eerder is onderaan het curriculumoverzicht weergegeven

	Blok 2.1: Titel		EC	T	Blok 2.2: Titel		EC	T	Blok 2.3: Titel		EC	T	Blok 2.4: Titel		EC	T	
	Kerncompetentie(s): 21, 2b Beroepsproducten: 4. Trainingsplan/Scholingsplan, 10. Bijdrage aan een multiprofessioneel handelingsplan				Kerncompetentie(s): 3, 7 Beroepsproducten: 8. Intercollegiaal consult, 17. Plan voor het inschakelen van een cliëntsysteem				Kerncompetentie(s): 2a Beroepsproducten: 7.Behandelplan				Kerncompetentie(s): 1, 2a Beroepsproducten: 1.Preventieplan, 6. Anamnese: onderzoek en diagnose				
studiejaar 2	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/O	
	Trainingsplan /Scholingsplan of multiprofessioneel handelingsplan		3	O	Neuro 2		4		Behandelplan		2		Preventieplan of Anamnese: onderzoek en diagnose		3	O	
	PTL Taal 2		2		PTL Dysartrie/ Dysfagie		2		PTL Audiologie 2		2		PTL Audiologie 2		3		
	Articulatie 2		2		PTL Afasie 2		2		ONVA 2		1		PTL Articulatie 2		2		
	PTL Articulatie 2		2		Interne Stage 2.1		6		Interne Stage 2.2		0*		Vloeiendheid 2		3		
	EBP 2		1		Vrije Keuze 2.2 (KM)		3		Vrije Keuze 2.3 (KM)		3		PTL Vloeiendheid 2		3		
	Interne Stage 2.1		0*		SLB 2		0**		SLB 2		0**		Interne Stage 2.2		7		
	Vrije Keuze 2.1 (KM)		3										SLB 2		1		
	SLB 2		0**														
	Totaal		13		Totaal		17		Totaal		11		Totaal		19		

*: Afrekening vindt in het volgende blok plaats

** : Afrekening vindt in het laatste blok plaats

***: Plaatsing van de Majorstage, Honours SLP, Academieminor of individueel in te vullen vrije ruimte in de tijd in te vullen door individuele student.

Jaar 3 Logopedie VT														
studiejaar 3	Blok 3.1: Project In zake(n) Logopedie <i>Kerncompetentie(s)</i> : 1.1; 1.2; 1.3; 2a.1; 2a.2; 2a.3; 2b.1; 2b.2; 2b.3; 3; 4; 5.1; 5.2; 5.3; 6; 7.1; 7.2; 9			EC	T	Blok 3.2: Project Zorg met verstand <i>Kerncompetentie(s)</i> : 1.1; 1.2; 1.3; 2a.1; 2a.2; 2a.3; 2b.1; 2b.2; 2b.3; 3; 4; 5.1; 5.2; 5.3; 6; 7.1; 7.2; 8; 9			EC	T	Blok 3.3 en 3.4: Majorstage of individueel in te vullen vrije ruimte/minor*** <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T
	Naam	Code		S/ O	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/ O		
	Ondernemen in de Logopedie	LOVB14ONDER N3	3	O	Eet- en drinkproblemen bij meervoudig	LOVB14EETDMG3	3	O	Majorstage en intervisie 2 OF	LOVB14MS I2	30 OF	O		
	Complexe Casuïstiek Stem ONVA 3	LOVB14CCSTE M3	3	S	gehandicapte kinderen				Academie minor / HG minor OF	OF	30	OF		
	EBL 1	LOVB14ONVA3	3	S+	Logopedie bij dementie	LOVB14DEM3	3	S	individueel in te vullen vrije ruimte OF	OF	30	OF		
	Interne stage en intervisie, deel 1	LOVB14EBL31 LOV34INI1	3	S+	EBL 2 Trainerskills presenteren en communiceren	LOVB14EBL32 LOVB14PRESCO M3	3 3	S O	Honours SLP****	OF	45	OF		
				O	Interne stage en intervisie, deel 2	LOV34INI2	3	O		LOHH14SL P		O		
	Totaal		15		Totaal		15		Totaal		30 of 45			

*: Afrekening vindt in het volgende blok plaats

** : Afrekening vindt in het laatste blok plaats

***: Plaatsing van de Majorstage, Honours SLP, Academieminor of individueel in te vullen vrije ruimte in de tijd in te vullen door individuele student.

****: Studenten die de honouresspecialisatie SLP volgen starten hiermee in jaar 2 en hoeven geen vrije keuze in jaar 2 te doen.

Jaar 4 Logopedie VT								
studiejaar 4	Blok 4.1 en 4.2: Majorstage of individueel in te vullen vrije ruimte/ minor/honoursspecialisatie of Specialisatie***: Logopedie in de zorg/het onderwijs/Duitsland <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T	Blok 4.3 en 4.4: Majorstage of individueel in te vullen vrije ruimte/minor of Specialisatie***: Logopedie in de zorg/het onderwijs/Duitsland <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T
	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/O
	Majorstage + intervisie 2	LOVB14MS	30	O	Majorstage + intervisie 3	LOVBMSI3	30	O
	OF	I2	OF	OF	OF	OF	OF	OF
	Academie minor / HG minor	OF	30	O	Academie minor / HG minor	zie OSIRIS	30	O
	OF	zie OSIRIS	OF	OF	OF	OF	OF	OF
	individueel in te vullen vrije ruimte	OF	30	O	individueel in te vullen vrije ruimte	LOVB14IVR	30	O
	OF	LOVB14IV	OF	OF	OF	OF	OF	OF
	Specialisatiestage + intervisie 2	R	15	O	Specialisatiestage + intervisie 3	LOVB14SSI	15	O
	of	OF	of		en	3		
Specialisatiestage + intervisie 3	LOVB14SSI	15	O	Specialisatieonderzoek	en	15	O	
en	2	en		OF	LOV43SPO	OF	OF	
Specialisatieonderzoek	of	15	O	Honours SLP	OF	45	O	
OF	LOVB14SSI	OF	OF		LOHH14SL			
Honours SLP	3	45	O		P			
	en							
	LOV43SPO							
	OF							
	LOHH14SL							
	P							
Totaal		30 of 45		Totaal		30 of 45		

*: Afrekening vindt in het volgende blok plaats

** : Afrekening vindt in het laatste blok plaats

***: Plaatsing van de Majorstage, Honours SLP, Academieminor of individueel in te vullen vrije ruimte in de tijd in te vullen door individuele student.

****: Studenten die de honoursspecialisatie SLP volgen starten hiermee in jaar 2 en hoeven geen vrije keuze in jaar 2 te doen.

Curriculumoverzicht Taalwetenschappeninstroom Opleiding: Logopedie

Blok 2.1 ¹ : De logopedist in het Universitair Medisch Centrum <i>Kerncompetentie(s)</i> 2a Verlenen van zorg; 2b Trainen en adviseren; 3 Coördineren van activiteiten rondom de cliënt(en); 7 Ontwikkelen beroepscompetenties; 9 Ontwikkelen van methoden, technieken en richtlijnen		EC	T	Blok 2.2 ¹ : De logopedist in de vrije vestiging <i>Kerncompetentie(s)</i> 2a Verlenen van zorg; 5 Beheren van de praktijk; 7 Ontwikkelen van beroepscompetenties		EC	T	Blok 2.3 ¹ : De logopedist in het (speciaal) onderwijs <i>Kerncompetentie(s)</i> 2a Verlenen van zorg; 7 Ontwikkelen beroepscompetenties; 8 Initiëren van programma's; 9 Ontwikkelen van methoden, technieken en richtlijnen		EC	T	Blok 2.4 ¹ : De logopedist werkt met complexe casuïstiek <i>Kerncompetentie(s)</i> 2a Verlenen van zorg; 7 Ontwikkelen beroepscompetenties; 9 Ontwikkelen van Methoden, technieken en richtlijnen		EC	T				
Naam	Code	2	S/O	Naam	Code	2	S/O	Naam	Code	2	S/O	Naam	Code	6	S/O				
	Anamnese, onderz., behandelplan en adviesgesprek				LOVZ6ICO 5				Behandelplan				LOVZ3BH			Refereerbijeenkomst blok 7	LOVZ6ICO 7	Protocol onderz en behandeling bl 8	LOVZ6ICO 8
	Anamnese / onderzoek				LOVZ6PTL 5				Behandelplan theorie				LOVZ3BPT 6			Anamnese, onderzoek, behandelplan bl 7	LOVZ6PTL 7	<i>Behandelplan bl 8^H</i>	LOVZ9PTL 8
	ESS inhaalprogramma blok 5				LOVZ0ESS 5				ESS inhaalprogramma blok 6				LOVZ0ES S6			Interne stage bl 7	LOVZ6ITS7	<i>Interne stage bl 8^H</i>	LOVZ2ITS 8
				POP blok 6	LOVZ6SLB 6							<i>POP jaarverslag/reflectie bl 8^H</i>	LOVZ2PJV 8	2	S				
												Behandelplan theorie blok 8	LOVZ2BTH 8	2	O				
												Inhaalprogr.PTL blok 7/8	LOVZOES S8						
Totaal		7		Totaal		7		Totaal		6		Totaal		15					

stroomjaar 2

Vervolg Curriculumoverzicht Taalwetenschappeninstroom Opleiding: Logopedie

studiejaar 3	Blok 3.1 ^l : Project In zake(n) Logopedie Kerncompetentie(s) 2a Verlenen van zorg; 2b Trainen en adviseren; 4 Ondernemen; 5 Beheren van de praktijk, onderneming, afdeling of dienst; 6 Coachen en begeleiden van collega's; 7 Ontwikkelen van beroepscompetenties; 8 Initiëren van programma's		EC	T	Blok 3.2 ^l : Project Zorg met verstand Kerncompetentie(s) 1. Aanbieden van preventieactiviteiten; 2a Verlenen van Zorg; 4 Ondernemen; 6 Coachen en begeleiden van collega's; 7 Ontwikkelen van beroepscompetenties; 8 Initiëren van programma's; 9 Ontwikkelen van methoden, technieken en richtlijnen		EC	T	Blok 3.3 [^] : Specialisatiestage Kerncompetentie(s) Alle competenties		EC	T	Blok 3.4 [^] : Specialisatiestage Kerncompetentie(s) Alle competenties		EC	T
	Naam <i>Interne stage en intervisie, dl 1 bl g^H</i>	Code LOVZ7INI1	2	S/O O	Naam <i>Logopedie bij dementie^H</i>	Code LOZB14DE M3	3	S/O S	Naam <i>Specialisatiestage^H</i>	Code LOZB14S SI	0*	S/O	Naam <i>Specialisatiestage^H</i>	Code LOZB14SS I	15	O
					<i>Eet- en drinkproblemen bij meervoudig gehandicapte kinderen^H</i>	LOZB14EE TDMG3	3	O								
					<i>Interne stage en intervisie, dl2 bl 10^H</i>	LOVZ7INI2	2	O								
Totaal		2		Totaal		8		Totaal				Totaal		15		

Vervolg Curriculumoverzicht Taalwetenschappeninstroom Opleiding: Logopedie								
studiejaar 4	Blok 4.1 ^E : Majorstage <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T	Blok 4.2 ^F : Majorstage <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T
	Naam Majorstage	Code LOZB14MSI	0*	S/ O	Naam Majorstage	Code LOZB14MSI	30	S/O O
	Totaal		0*		Totaal		30	

- I Valt bij Taalwetenschappen in de minorfase;
 A Valt bij Taalwetenschappen in de masterfase;
 H De geormerkte vakken vallen onder de honoursspecialisatie SLP (LOHH14SLP; 30EC)
 E Valt bij Taalwetenschappen onder extra curriculaire (na afronding van mastervakken)

*: Afrekening vindt in het volgende blok plaats

**.: Afrekening vindt in het laatste blok plaats

***.: Plaatsing van de Majorstage, Honours SLP, Academieminor of individueel in te vullen vrije ruimte in de tijd in te vullen door individuele student.

Curriculumoverzicht Logopedie DT 2014-2015

Deeltijdopleiding: Logopedie DT																				
studiejaar 1	Blok 1.1: Logopedie, ik en mijn studie <i>Kerncompetentie(s)</i> 1 Aanbieden preventieactiviteiten; 2a Verlenen van zorg; 2b Trainen en adviseren; 6 Coachen; 7 Ontwikkelen beroepscompetenties; 9 Ontwikkelen van methoden, technieken en richtlijnen			EC	T	Blok 1.2: Logopedie vanuit de visie op gezond gedrag <i>Kerncompetentie(s)</i> 2a Verlenen van zorg; 2b Trainen en adviseren; 6 Coachen; 7 Ontwikkelen beroepscompetenties			EC	T	Blok 1.3: Preventief logopedisch handelen... <i>Kerncompetentie(s)</i> 1 Aanbieden preventieactiviteiten; 2a Verlenen van zorg; 2b Trainen en adviseren; 6 Coachen; 7 Ontwikkelen beroepscompetenties; 8 Initiëren van programma's			EC	T	Blok 1.4: De logopedist in het ziekenhuis <i>Kerncompetentie(s)</i> 1 Aanbieden van preventieactiviteiten; 2a Verlenen van zorg; 2b Trainen en adviseren; 6 Coachen; 7 Ontwikkelen van beroepscompetenties; 9 Ontwikkelen van methoden, technieken en richtlijnen			E C	T
	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/O				
	Profileringactiviteit over beroep	LOD11PFB1	7	S	Behandelplan bl2	LOD11BHP2	7	S	Voorlichtingsplan	LOD11VLP3	5	O	Refereerbijeenk. (theorie)	LOD11RFT4	5	S				
	Eigen stem en spraak (ESS) blok 1	LOD11ESS1	4	O	Anamnese, onderzoek, diagnose en advies	LOD11ADA2	3	O	Voorlichtingsplan: vaardigheden	LOD11VPV3	3	O	Refereerbijeenk. (uitvoering)	LOD11RFU4	2	O				
	Praktijkintegratie 1	LOD11PKI1	4	O	ESS blok 2	LOD11ESS2	2	O	ESS blok 3	LOD11ESS3	3	O	Behandelpl. bl. 4		2	O				
				Praktijkintegratie 2	LOD11PKI2			Praktijkintegratie 3	LOD11PKI3			ESS blok 4	LOD11BHP4	2	O					
												Praktijkintegratie4	LOD11ESS4	4	O					
												LOD11PKI4								
Totaal		15		Totaal		15		Totaal		15		Totaal		15						

studiejaar 2	Blok 2.1: De logopedist in het Universitair Medisch Centrum <i>Kerncompetentie(s)</i> 2a Verlenen van zorg; 2b Trainen en adviseren; 3 Coördineren van activiteiten rondom de cliënt(en); 7 Ontwikkelen beroepscompetenties; 9 Ontwikkelen van methoden, technieken en richtlijnen				EC	T	Blok 2.2: De logopedist in de vrije vestiging <i>Kerncompetentie(s)</i> 2a Verlenen van zorg; 5 Beheren van de praktijk; 7 Ontwikkelen van beroepscompetenties				EC	T	Blok 2.3: De logopedist in het (speciaal) onderwijs <i>Kerncompetentie(s)</i> 2a Verlenen van zorg; 7 Ontwikkelen beroepscompetenties; 8 Initiëren van programma's; 9 Ontwikkelen van methoden, technieken en richtlijnen				EC	T	Blok 2.4: De logopedist werkt met complexe casuïstiek <i>Kerncompetentie(s)</i> 2a Verlenen van zorg; 7 Ontwikkelen beroepscompetenties; 9 Ontwikkelen van Methoden, technieken en richtlijnen				EC	T
	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/O	Naam	Code		S/O								
	Onderzoeks- en behandelplan deel1 (theorie)	LOD22OBT5	6	S	Behandelplan (vaardigheden)	LOD23BHP6	4	O	Refereerbijeenk. (theorie)	LOD22RFK7	3	S	Protocol onderzoek & Behandeling (theorie)	LOD22POB8	4	O								
	Onderzoeks- en behandelplan deel2 (vaardigheden)	LOD22OBV5	4	O	Behandelplan Theorie	LOD23BPT6	6	S	Behandelplan (vaardigheden)	LOD22BHP7	6	O	Behandeling (vaardigheden)	LOD22BHL8	4	O								
	Interne stage / praktijkintegratie	LOD22ISP5	5	O	Interne stage / praktijkintegratie	LOD22ISP6	5	O	Interne stage / praktijkintegratie	LOD22ISP7	6	O	Interne stage / praktijkintegratie	LOD22ISP8	5	O								
												Behandeling / theorie	LOD22BLT8	2	S									
Totaal			15	Totaal			15	Totaal			15	Totaal			15									

studiejaar 3	Blok 3.1 en 3.2 : Majorstage deel 1* <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T	Blok 3.1 en 3.2 : Majorstage deel 1* <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T	Blok 3.3 en 3.4: Majorstage deel 2* <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T	Blok 3.3 en 3.4: Majorstage deel 2* <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T
	Naam Majorstage	Code LODB14MS	0*	S/O	Naam Majorstage	Code LODB14MS	0*	O	Naam Majorstage	Code LODB14MS	0*	S/O	Naam Majorstage	Code LODB14MS	30	O
	EBL 1	LOD33EBL	0**		EBL 1	LOD33EBL	3	S+O	Trainerskills presenteren en communiceren	LOD33TKP	0**		Trainerskills presenteren en communiceren	LOD33TKP	3	O
	Ondernemen in de logopedie	LOD33ONL	0**		Ondernemen in de logopedie	LOD33ONL	3	O	Complexe casuïstiek spraak, taal en leesstoornissen	LOD33CCS	0**		Complexe casuïstiek spraak, taal en leesstoornissen	LOD33CCS	3	O
	Complexe Casuïstiek Stem	LOD33BHP 10	0**		Complexe Casuïstiek Stem	LOD33BHP 10	3	S	Individueel in te vullen vrije ruimte	LOD33IVR	0**		Individueel in te vullen vrije ruimte	LOD33IVR	15	O
	Totaal		0				9								51	
studiejaar 4	Blok 4.1 en 4.2: Specialisatiestage deel 1 <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T	Blok 4.1 en 4.2: Specialisatiestage deel 1 <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T	Blok 4.3 en 4.4: Specialisatiestage deel 2 <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T	Blok 4.3 en 4.4: Specialisatiestage deel 2 <i>Kerncompetentie(s)</i> Alle competenties		EC	T
	Naam Specialisatiestage	Code LODB14SPS T	0*	S/O	Naam Specialisatiestage	Code LODB14SPS T	0*	O	Naam Specialisatiestage	Code LODB14SPS T	0*	S/O	Naam Specialisatiestage	Code LODB14SPS T	15	O
	ONVA	LODB14ONVA	0**		ONVA	LODB14ONVA	3	S+O	Specialisatie-onderzoek	LODB14SPON	0**		Specialisatie-onderzoek	LODB14SPON	15	O
	Eet en drinkproblemen	LODB14EET	0**		Eet en drinkproblemen	LODB14EET	3	O	Logopedie bij		0**		Logopedie bij		3	O

	bij meervoudig gehandicapte kinderen	DMG			bij meervoudig gehandicapte kinderen	DMG			dementie	LODB14DEM	0**		dementie	LODB14DEM	3	O
	Individueel in te vullen vrije ruimte	LODB14IVR2	0**		Individueel in te vullen vrije ruimte	LODB14IVR2	15	O	EBL 2	LODB14EBL2	0*		EBL 2	LODB14EBL2	3	O
	Totaal		0				21		Totaal		0				39	

*: Afrekening vindt plaats in het laatste blok van het studiejaar.

** : Afrekening vindt in het volgende blok plaats.

Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

De heer dr. K. Eggers, voorzitter

De heer Eggers is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van logopedie en vanwege zijn inzicht in de internationale ontwikkelingen in dit werkveld. De heer Eggers is hoofd van het departement Logopedie en Audiologie aan Hogeschool Thomas More in Antwerpen. Daarnaast is hij oprichter en coördinator van European Consortium on Fluency Disorders en gastdocent aan diverse universiteiten en hogescholen, onder meer in Nederland en Finland. De heer Eggers is promotor van het project 'Embedding speech-language components in teacher's educational programs' in samenwerking met United College of Education in Zimbabwe. Daarnaast neemt hij deel aan diverse onderzoeken, zoals naar spreekvaardigheid stoornissen bij Finse kinderen in samenwerking met Universiteit van Turku en naar het effect van temperament en uitzonderlijke functies bij stotteren in samenwerking met Anadolu University in Turkije. De heer Eggers heeft vele publicaties op zijn naam staan en geeft regelmatig lezingen tijdens internationale congressen. Daarnaast is hij onder andere reviewer voor Journal of Speech, Language, and Hearing Research (American Speech, Language, and Hearing Association), Journal of Fluency Disorders en Journal of Communication Disorders. Voor deze visitatie heeft de heer Eggers onze handleiding voor panelleden ontvangen en is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2007 – 2012	PhD Ontwikkelingspsychologie - Universiteit van Tilburg
2007 – 2012	PhD Biomedische Wetenschappen - KU Leuven, België
2004	Lidcombe-stottertherapie - Universiteit van Nijmegen
2003	Intensive program for stuttering specialists - Stuttering Foundation of America, University of Iowa, USA
2001 – 2003	CIOOS stottering specialisatie training - Universiteit van Antwerpen, België
1998 – 1999	Post academische training Stemstoornissen - Universiteit van Antwerpen, België
1995 – 1997	Master in Spraak-Taal Therapie en Audiologie - KU Leuven, België
1990 – 1995	Bachelor in Medicijnen - KU Leuven, België

Werkervaring:

2012 – 2013	Gastdocent Logopedie - Vives University College, Brugge
2010 – heden	Gastdocent Logopedie - University of Turku, Finland
2010 – heden	Hoofd van het departement Logopedie en Audiologie - Thomas More Antwerpen (voorheen Lessius Hogeschool)
2007 – 2010	Onderzoekscoördinator departement Logopedie en Audiologie - Thomas More Antwerpen
2006 – heden	Oprichter en coördinator - European Consortium on Fluency Disorders
2006 – heden	Gastdocent Logopedie - University of Oulu, Finland
2006 – 2008	Gastdocent Logopedie - Fontys Hogescholen
2001 – heden	Hoofddocent en docent Logopedie - Thomas More Antwerpen
2000 – 2010	Coördinator privé praktijk voor stottertherapie
1998 – 2001	Spreek Taal Therapist - K.M.S.L. Turnhout
1997 – 1999	Spreek Taal Therapist - Dilbeek

Overig:

2012 – heden	Lid Training, Certification, and Standards Committee - International Fluency Association (chair: Prof. N. Bernstein-Ratner)
--------------	---

- 2012 – heden Lid wetenschappelijke raad – Belgische StotterVereniging
- 2012 – heden Lid Research and Publications Committee - International Fluency Association
- 2010 – heden Lid Adviesraad - Flemish SLT Federation
- 2008 – heden Lid review committee Biennial European Symposium on Fluency Disorders, Antwerpen
- 2007 – heden Lid spreekvaardigheidscommissie International Association of Logopedics and Phoniatics
- 2004 – heden Lid - International Association of Logopedics and Phoniatics
- 2001 – heden Lid - Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie
- 2001 – heden Lid - International Fluency Association
- 2001 – heden Lid- American Speech, Language and Hearing Association
- 2001 – 2005 Lid Management - Flemish SLT Federation
- 1997 – heden Lid - Vlaamse Vereniging voor Logopedisten [Flemish SLT federation]

Publicaties 2013 en 2014 (meer op aanvraag):

- Eggers, K. (2014, March). Inhibition and attention in childhood stuttering. Keynote to be presented at the 4th European Symposium on Fluency Disorders, Antwerp.
- Eggers, K. (2014, August). Stuttering (problems) prevented!?! Lecture to be presented at U of Malta.
- Eggers, K. (2013, September). Risk factors and early intervention in stuttering. Joint symposium Stammering Support Center Leeds – ECSF, Leeds, UK.
- Eggers, K. (2013, September). Causal and maintaining variables in stuttering. Lecture presented at the Escola Superior de Saude do Alcoitão, Portugal.

Mevrouw H.C. van der Sar-Hijmering Ba

Mevrouw Van der Sar is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van logopedie. Mevrouw Van der Sar is logopedist en lid van het expertiseteam Weer Samen Naar School bij Speciaal Basisonderwijs Aquamarijn in Leeuwarden. Daarnaast is zij logopedie deskundige en lid van de Commissie van Indicatie bij (Regionaal Expertisecentrum) REC 2Holland Flevoland. Zij is lid van de kring SBO-logopedisten Friesland. Momenteel volgt mevrouw Van der Sar de deeltijdopleiding Logopedie bij Hogeschool Utrecht, specialisatie stem stemtherapeut, vocal coach en trainer. Voor deze visitatie heeft mevrouw Van der Sar onze handleiding voor panelleden ontvangen en is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 2014 – heden Masterthesis Pedagogische Wetenschappen – Rijksuniversiteit Groningen
- 2012 – heden Post HBO Logopedie, specialisatie stem, - Hogeschool Utrecht
- 2006 – 2009 WO Pedagogische Wetenschappen - Rijksuniversiteit Groningen
- 2005 – 2006 Schakelprogramma Pedagogiek/Onderwijskunde - Rijksuniversiteit Groningen
- 1988 – heden Diverse cursussen nascholing post hbo: vakgebieden spraak + mondgewoonten, taal- onderwijs, gehoor en coaching
- 1984 – 1988 HBO Logopedie - Fontys Hogeschool Eindhoven
- 1984 HAVO

Werkervaring:

- 2011 – 2012 Gastdocent en workshops verantwoord stemgebruik voor docenten - NHL Hogeschool

- 2009 – heden Logopedist en lid expertiseteam Weer Samen Naar School - Speciaal Basisonderwijs Aquamarijn, Leeuwarden
- 2004 – heden Logopedie deskundige, Commissie van Indicatie REC 2Holland Flevoland
- 1988 – 2001 Logopedist, coach leerkrachten, ouderbegeleiding - Speciaal Basis Onderwijs, KPO Agnesschool, Roosendaal
- 1988 – 1990 Logopedist en opleider aan opleiding ziekenverzorgende - Verzorgingshuis St. Agnes, Geertruidenberg
- 1990 – 2003 Allround logopedist praktijk HC van der Sar-Hijmering, Zevenbergen

Mevrouw drs. M.E. van der List

Mevrouw Van der List is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van logopedie. Mevrouw Van der List is zelfstandig logopedist bij Logopediepraktijk Barendrecht en orthopedagoog bij Praktijk voor Orthopedagogische Hulpverlening te Barendrecht. Daarnaast is zij oprichter van het Instituut voor Leerproblemen. Mevrouw Van der List is vice voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie en was tot en met 2013 lid van de commissie dyslexie. Zij heeft tot en met 2011 onderwijs gegeven bij Transfergroep Rotterdam, waar zij coördinator van de post-hbo-opleiding Logopedie en opleiding Sensorische Informatieverwerking was. Zij heeft de werkwijzer 'Logopedisch handelen bij lees- en spellingproblemen of dyslexie' geschreven en begeleidt momenteel studenten bij de hbo-masteropleiding Special Educational Needs, uitstroomvariant dyslexiespecialist. Daarnaast heeft mevrouw Van der List meerdere post hbo cursussen ontwikkeld, te weten: logopedie en ADHD, Sensorische informatieverwerking; Introductiecursus voor logopedisten en de multidisciplinaire cursus dyspraxie. Ook heeft zij een post-hbo-opleiding ontwikkeld: Logopedische Aanpak Leerproblemen. In samenwerking met het Nederlands Paramedisch Instituut geeft zij de cursus Directe Toegankelijkheid Logopedie en de cursus Doelgericht & SMART. Voor deze visitatie heeft mevrouw Van der List onze handleiding voor panelleden ontvangen en is zij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 1993 – 1998 Orthopedagogiek - Rijks Universiteit Leiden te Leiden
- 1987 – 1992 Hbo Logopedie - Leidse Hogeschool te Leiden
- 1982 – 1987 Havo - Interconfessioneel Westland College te Naaldwijk

Werkervaring:

- 2013 – heden Oprichter - Instituut voor Leerproblemen; maatschap met GZ psycholoog
- 2002 – 2011 Coördinator post-hbo Logopedie en opleiding Sensorische Informatieverwerking - Transfergroep Rotterdam
- 1999 – heden Zelfstandig orthopedagoog - Praktijk voor Orthopedagogische Hulpverlening te Barendrecht
- 1998 – heden Zelfstandig ondernemer - Logopediepraktijk Barendrecht
- 1997 – 2001 Begeleider en behandelaar van kinderen met dyslexie - Ambulatorium Universiteit Leiden
- 1997 – 1999 Psychologisch assistent - Pedologisch Instituut school De Brug in Leiden
- 1993 – 1998 Logopedist - Verschillende logopediepraktijken

Overig:

- 2009 – heden Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie
 - 2014 – heden Vice voorzitter
 - 2013 – heden Bestuurslid
 - 2009 – 2013 Commissielid Dyslexie
- 2007 – 2011 Voorzitter - Landelijk Platform post-hbo Logopedie (LPL)

Mevrouw T. Rozeman

Mevrouw Rozeman is ingezet als studentlid. Zij heeft in november 2013 de opleiding Logopedie afgerond aan Christelijke Hogeschool Windesheim. Mevrouw Rozeman is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is mevrouw Rozeman aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 2009 – 2013 Logopedie - Christelijke Hogeschool Windesheim Zwolle
- 2004 – 2009 Psychobiologie - Universiteit van Amsterdam

Werkervaring:

- 2013 – heden Hulp in de huishouding - Stichting Thuiszorg Midden-Gelderland
- 2013 Logopedist in opleiding - Verpleeghuis Casa Bonita Apeldoorn
- 2012 Logopedist in opleiding - Revalidatiecentrum Groot Klimmendaal Arnhem
- 2011 – 2012 Stagiaire Logopedie - Logopediepraktijk Watergraafsmeer Amsterdam
- 2011 – 2011 Voedingsassistent - Verpleeghuis Zonnekamp Steenwijk
- 2002 – 2009 Afdelingsassistent - Verpleeghuis Zonnekamp Steenwijk

Mevrouw drs. P. Göbel

Mevrouw Göbel is ingezet als NQA-auditor. Zij heeft meer dan tien jaar ervaring met visiteren in bijna alle sectoren van het hbo. Ze heeft bij Lloyd's auditcursussen gevolgd. Verder heeft zij twintig jaar ervaring met ontwikkelen van onderwijsprogramma's, lesgeven en beoordelen van studenten en met management in het hoger beroepsonderwijs in uiteenlopende sectoren. Mevrouw Göbel heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en de intervisie in 2012. Zij is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

- 1976 – 1979 Rijksuniversiteit Utrecht, Nederlandse taal- en letterkunde
- 1971 – 1976 Tweedegraads lerarenopleiding: Nederlands en Engels

Werkervaring:

- 2005 – heden secretaris en adviseur Raeflex
- 2004 – heden senior auditor en adviseur NQA
- 2000 – 2004 Medewerker kwaliteitszorg bij de HBO-raad
- 1997 – 2000 Projectleider bij de afdeling Onderwijszaken van de Saxion Hogeschool Enschede
- 1994 – 1997 Directeur van het instituut Welzijn en Arbeid bij de Saxion Hogeschool Enschede
- 1993 – 1995 Studentendecaan en vertrouwenspersoon bij de sectoren Welzijn en Arbeid, Lerarenopleiding Basisonderwijs en Conservatorium

- 1987 – 1993 Studentendecaan en vertrouwenspersoon bij de sector Economie Saxion Hogeschool Enschede
- 1980 – 1993 Docent taalbeheersing bij de sector Economie Saxion Hogeschool Enschede
- Overig:*
- 2006 – 2011 lid hoofdbestuur VVAO

Bijlage 4: Bezoekprogramma

VISITATIE OPLEIDING LOGOPEDIE

Panelleden:

1. De heer dr. K. Eggers (voorzitter; hoofd van het departement Logopedie en Audiologie aan Hogeschool Thomas More in Antwerpen)
2. Mevrouw H.C. van der Sar-Hijmering (logopedist en lid van het expertiseteam Weer Samen Naar School bij Speciaal Basisonderwijs Aquamarijn in Leeuwarden)
3. Mevrouw drs. M.E. van der List (zelfstandig logopedist bij Logopediepraktijk Barendrecht en orthopedagoog bij Praktijk voor Orthopedagogische Hulpverlening te Barendrecht)
4. Mevrouw T. Rozeman (studentlid; alumna opleiding Logopedie aan Christelijke Hogeschool Windesheim)
5. Mevrouw drs. P. Göbel (NQA-auditor)

Vorbereidingsmiddag – maandag 20 oktober

Locatie: Wiebengacomplex, Eyssoniusplein 18, 9714 CE Groningen, lokaal A0.42 (Wiebengazaal)

Tijdstip	Thema	Deelnemers
12.30-13.30	Ontvangst, lunch en voorbereiding	Panel
13.30-18.00	Vorbereiding en materiaalbestudering (tijdstip spreekuur en gelijktijdige rondleiding (30 min) in overleg, het panel splitst zich op)	Panel
14.00-15.00	Inloopspreekuur	Panel
15.00-15.30	Presentatie van maximaal 20 minuten door opleiding waarin zij zich positioneert ten aanzien van gemaakte keuzes, stand van zaken en openstaande wensen & voornemens. Het panel kan toelichtende vragen stellen.	Panel

Gespreksdag – dinsdag 21 oktober 2014

Locatie: Wiebengacomplex, Eyssoniusplein 18, 9714 CE Groningen, lokaal A0.42 (Wiebengazaal)

Wachtruimte: A0.15

Programma:

Tijdstip	Thema	Deelnemers
08.30-09.15	Inhoud, gehele opleiding	Studenten: <ol style="list-style-type: none">1. Laurien Brauner (eerstejaars VT Allgemeine Hochschulreife)2. Merve Sen (tweedejaars VT / MBO blokoverleg)3. Marlouk Kruit (tweedejaars VT / VWO TOPklas, klankbordgroep)4. Elise Ploos van Amstel (tweedejaars DT Opleiding tot Fysiotherapeut)5. Canan Sahbaz (derdejaars VT / HAVO klankbordgroep herijking)6. Lydia Modderman (derdejaars VT / HAVO /studentenpanel, blokoverleg, PR- commissie, kandidaat-lid AMR)7. Annemieke Bakhuizen (vierdejaars VT / HAVO / ex OC-lid)8. Trea Oving (vierdejaars DT / Hogere Hotelschool)
09.30-10.15	Inhoud, gehele opleiding	Docenten: <ol style="list-style-type: none">1. Hilde Kwerreveld (vaardigheden),2. Drs. Joke van Haeringen (methodisch handelen),3. Bauke Leijenaar, Master (audiologie, SRO),4. Frances Wouters, Msc (taal),5. Ellen de Wit, Msc (verbinding Lectoraat)
10.30-11.00	Inhoud, afstuderen*	Alumni: <ol style="list-style-type: none">1. Brenda Snijdoord (28-02-2014)2. Iteke Westra (31-07-2013)3. Maren van Rijssen (28-02-2013)4. Tassja Weber (27-08-2014)
11.15-12.00	Inhoud, afstuderen*	Examinatoren en WAC: <ol style="list-style-type: none">1. Drs. Bea Spek (hogeschooldocent afstudeerfase)2. Susanne Kohlleppel (stagecoördinator / casestudybeoordelaar)3. Anna Hüttmann, Msc (casestudybeoordelaar)4. Kris Boyen, PhD (casestudybeoordelaar)5. Drs. Roel Jonkers (WAC; docent RUG,

		taalwetenschap) 6. Agna Hommes (WAC; logopediepraktijk)
12.00-13.00	Overleg + lunch	Panel
13.00-13.45	Inhoud & aan inhoud gerelateerde processen: aansturing	Opleidingsmanagement 1. Drs. Henk Pijlman (voorzitter CvB) 2. Drs. Arwin Nimis (dean academie voor gezondheidsstudies) 3. Sake van der Ploeg, Msc (teamleider logopedie) 4. Willy Voor in 't holt, Master (hogeschooldocent DT) 5. Margot Visser-Bochane, Msc (hogeschooldocent Propedeuse)
14.00-14.45	Inhoud & aan inhoud gerelateerde processen: borging	Commissies: 1. Aafke van der Schaaf, Msc (vzt OC) 2. Mirabelle Schaub, PhD (vzt examencommissie) 3. Imca Smit, Msc (vzt toetscommissie) 4. Netteke van Geer (Kwaliteitszorg; projectleider herijking)
15.00-15.30	Eventuele extra gesprekken	
15.30-16.30	Beoordelingsoverleg panel	Panel
16.30-17.00	Laatste gesprek opleidingsmanagement en terugkoppeling bevindingen	Opleidingsmanagement, mogelijk aangevuld met enkele kerndocenten

* Het zwaartepunt van deze gesprekken ligt bij het afstuderen. Het bezoekprogramma in de Handleiding Opleidingsvisitaties HO 2014 is op dit punt niet correct.

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

ARCHIEFLIJST VISITATIE LOGOPEDIE

20 en 21 oktober 2014

MAP	TABBLAD	VAN	JAARTAL	INHOUD	
I: 100-119	0 1	110 Organisatie	Sake van der Ploeg	2014	Organisatie Opleiding Logopedie
I: 100-119	0 2	110 Organisatie	Opleiding Logopedie	2014	Contacten met het Werkveld
I: 100-119	0 3	111/2 Examen- /toelatingscommissie	Examencommissie	2013	Jaarverslag Logopedie 2012-2013
I: 100-119	0 4	111/2 Examen- /toelatingscommissie	Examencommissie	2012	Jaarverslag Logopedie 2011-2012
I: 100-119	0 5	113 Opleidingscommissie	Opleidingscommissie	2012-2014	Notulen Opleidingscommissie
I: 100-119	0 6	115 Hogeschooldocentenoverleg	Hogeschooldocentenoverleg	2012-2014	Notulen Hogeschooldocentenoverleg
I: 100-119	0 7	117 Toetscommissie	Toetscommissie	2011-2014	Jaarverslagen Toetscommissie
I: 100-119	0 8	117 Toetscommissie	Toetscommissie	2012-2014	Notulen/Agenda's Toetscommissie
I: 100-119	0 9	117 Toetscommissie	P&O en O&O Hanzehogeschool	2014	Studiehandleiding Kwalificatie Examinering 2014-2015
I: 100-119	1 0	117 Toetscommissie	Toetscommissie	2012	Werkwijze toetsevaluatie opleiding Logopedie
I: 100-119	1 1	117 Toetscommissie	Toetscommissie	2014	Tijdlijn en werkwijze toetscreening vooraf
I: 100-119	1 2	117 Toetscommissie	Toetscommissie	2013	Format toetsing studiehandleiding
I: 100-120	1 3	117 Toetscommissie	Toetscommissie		Evaluatieformulier: Toetscreening vooraf
I: 100-120	1 4	117 Toetscommissie	CITO		CITO controlelijst ter beoordeling van kwaliteit van een toets
I: 100-120	1 5	117 Toetscommissie	Toetscommissie	2013	Advies audiometrietoeets LOV27PTL
I: 100-120	1 6	117 Toetscommissie	Toetscommissie	2012	Advies Specialisatie
I: 100-120	1 7	117 Toetscommissie	Toetscommissie	2013	Advies Theorietoets blok 2 LOV17ICO2
I: 100-120	1 8	117 Toetscommissie	Toetscommissie	2013	Evaluatieformulier LOD33EBL1

I: 100-120	1 9	119 Projectgroepen	Willy Voor in 't holt	2012	Deeltijd - Modularisering blok 9 en 10
I: 100-120	2 0	119 Projectgroepen	André Oosterhof, Willy Voor in 't holt, Bea Dijkman		Deeltijd - Logopedie in deeltijd
I: 100-120	2 1	119 Projectgroepen	Sake van der Ploeg, Netteke van Geer	2013	Herijking - Projectplan
I: 100-120	2 2	119 Projectgroepen	Sake van der Ploeg, Netteke van Geer	2014	Herijking - Projectplan Vervolg
I: 100-120	2 3	119 Projectgroepen	Bea Spek	2014	Herijking - opdracht voor het herschrijven afstudeerfase

MAP	TABBLAD		VAN	JAARTAL	INHOUD
II: 120-300	24	120 Teamoverleggen	Opleiding Logopedie	2012-2014	Notulen/Agenda's teamoverleggen
II: 120-300	25	121 Nieuwsbrieven	Opleiding Logopedie	2012-2014	Nieuwsbrieven Logopedie
APARTE MAP		210 Beleidsplannen	Academie voor Gezondsheisstudies	2010	Academie Toekomst Plan 2010-2014
II: 120-300	26	210 Beleidsplannen	Academie voor Gezondsheisstudies	2010	Essentie van het Academie Toekomst Plan 2010-2014
APARTE MAP		220 Activiteitenplannen	Academie voor Gezondsheisstudies	2012	Academie Jaarplan 2012-2013
APARTE MAP		220 Activiteitenplannen	Academie voor Gezondsheisstudies	2013	Academie Jaarplan 2013-2014
APARTE MAP		220 Activiteitenplannen	Academie voor Gezondsheisstudies	2014	Academie Jaarplan 2014-2015
II: 120-300	27	240 Internationalisering	Opleiding Logopedie	2008 (vanaf)	Exchange studenten

MAP	TABBLAD		VAN	JAARTAL	INHOUD
III: 300-500	28	370 Scholing en Ontwikkeling	Sake van der Ploeg	2014	Deskundigheidsbevorderingsplan
III: 300-500	29	380 Personeelsdossiers	Opleiding Logopedie / P&O	2014	Medewerkerslijst
III: 300-500	30	380 Personeelsdossiers	Medewerkers Logopedie	2014	C.V.'s
III: 300-500	31	380 Personeelsdossiers	Opleiding Logopedie	2014	Overzicht congresbijdragen, onderzoek en publicaties
III: 300-500	32	410 Financieel beleid - begrotingen	FEZ / Sake van der Ploeg	2014	Begroting 2014-2015
III: 300-500	33	410 Financieel beleid - begrotingen	FEZ / Sake van der Ploeg	2013	Begroting 2013-2014

MAP	TABBLAD		VAN	JAARTAL	INHOUD
IV: 500-520	34	510 Onderwijsbeleid	Albert Verstallen, Sake van der Ploeg	2013	Onderwijskundig Opleidingsplan 2013-2016
IV: 500-520	35	510 Onderwijsbeleid	Albert Verstallen, André Oosterhof	2010	Onderwijskundig Opleidingsplan 2010-2013
LOS		510 Onderwijsbeleid	SRO	2007	Kwaliteitscriteria Stage Logopedie
LOS		510 Onderwijsbeleid	SRO	2005	Competentieprofiel Compass
IV: 500-520	36	510 Onderwijsbeleid	Opleiding Logopedie	2013	Competentieprofiel op drie niveaus
IV: 500-520	37	510 Onderwijsbeleid	Commissie Fransen	2001	Vergelijking HBO-kwalificaties met Dublin Descriptoren
IV: 500-520	38	510 Onderwijsbeleid	NVLF	2010	NVLF-Richtlijn Logopedische Verslaglegging
IV: 500-520	39	510 Onderwijsbeleid	Peter Lesterhuis, Martijn de Groot	2012	Schrijfwijzer
LOS		510 Onderwijsbeleid	NVLF	2013	Beroepsprofiel Logopedist
IV: 500-520	40	510 Onderwijsbeleid	NVLF	2013	Beroepsprofiel Logopedist samenvatting
IV: 500-520	41	510 Onderwijsbeleid	Bea Spek	2014	Verankering Wetenschappelijke Vorming Opleiding Logopedie
IV: 500-520	42	510 Onderwijsbeleid	HBO raad	2013	Vreemde ogen dwingen
IV: 500-520	43	510 Onderwijsbeleid	SRO	2014	Adviesrapport in kader van "Vreemde ogen dwingen"

MAP	TABBLAD		VAN	JAARTAL	INHOUD
LOS		520 Onderwijsinhoud	SRO	2011	National Transcript
V: 520-550	44	520 Onderwijsinhoud	Medewerkers Logopedie	2013	BoKS Logopedie
LOS		520 Onderwijsinhoud	Opleiding Logopedie	2013	OER VT 2013-2014
LOS		520 Onderwijsinhoud	Opleiding Logopedie	2013	OER DT 2013-2014
LOS		520 Onderwijsinhoud	Opleiding Logopedie	2014	OER VT 2014-2015
LOS		520 Onderwijsinhoud	Opleiding Logopedie	2014	OER DT 2014-2015
V: 520-550	45	520 Onderwijsinhoud	Opleiding Logopedie	2014	Curriculumoverzicht VT 2014-2015
V: 520-550	46	520 Onderwijsinhoud	Opleiding Logopedie	2014	Curriculumoverzicht VT 2014-2015 voor tweedejaars
V: 520-550	47	520 Onderwijsinhoud	Opleiding Logopedie	2014	Curriculumoverzicht VT 2014-2015 voor Taalwetenschappenin stroom
V: 520-550	48	520 Onderwijsinhoud	Opleiding Logopedie	2014	Curriculumoverzicht DT 2014-2015
V: 520-550	49	520 Onderwijsinhoud	Opleiding Logopedie	2014	Overzicht Keuzeonderwijs 2014-2015
LOS		530 Studieonderdelen Propedeuse en Hoofd fase	Opleiding Logopedie	2013-2014	Studiehandleidingen
V: 520-550	50	540 Studieonderdelen Afstudeerfase	Bea Spek, Susanne Kohlleppel	2014	Studiehandleiding Majorstage VT 2014-2015
V: 520-550	51	540 Studieonderdelen Afstudeerfase	Bea Spek	2013	Studiehandleiding Majorstage VT 2013-2014
V: 520-550	52	540 Studieonderdelen Afstudeerfase	Bea Spek, Susanne Kohlleppel	2014	Studiehandleiding Specialisatiestage VT 2014-2015
V: 520-550	53	540 Studieonderdelen Afstudeerfase	Bea Spek	2013	Studiehandleiding Specialisatiestage VT 2013-2014
V: 520-550	54	540 Studieonderdelen Afstudeerfase	Bea Spek	2014	Studiehandleiding Specialisatieonderzoek VT 2014-2015
V: 520-550	55	540 Studieonderdelen Afstudeerfase	Bea Spek	2014	Studiehandleiding Specialisatieonderzoek VT 2013-2014

V: 520-550	56	540 Studieonderdelen Afstudeerfase	Willy Voor in 't holt, Aafke van der Schaaf	2014	Studiehandleiding Majorstage DT 2014-2015
V: 520-550	57	540 Studieonderdelen Afstudeerfase	Marijke Grotenhuis	2013	Studiehandleiding Majorstage DT 2013-2014
V: 520-550	58	540 Studieonderdelen Afstudeerfase	Willy Voor in 't holt, Aafke van der Schaaf	2014	Studiehandleiding Specialisatiestage DT 2014-2015

MAP	TABBLAD	VAN	JAARTAL	INHOUD	
VI: 550-600	59	550 Toetsing	Sake van der Ploeg	2014	Toetsbeleid Opleiding Logopedie 2013-ev
VI: 550-600	60	550 Toetsing	Opleiding Logopedie	2014	Toetsplan VT 2014-2015
VI: 550-600	61	550 Toetsing	Opleiding Logopedie	2014	Toetsplan DT 2014-2015
VI: 550-600	62	550 Toetsing	Opleiding Logopedie	2013	Toetsplan VT 2013-2014
VI: 550-600	63	550 Toetsing	Opleiding Logopedie	2013	Toetsplan DT 2013-2014
VI: 550-600	64	550 Toetsing	Opleiding Logopedie	2012	Toetsplan VT 2012-2013
VI: 550-600	65	550 Toetsing	Opleiding Logopedie	2012	Toetsplan DT 2012-2013
VI: 550-600	66	550 Toetsing	O&O	2013	Werkboek Toetsen en beoordelen
VI: 550-600	67	550 Toetsing	Toetscommissie	2013	Procedure Archivering Toetsing
VI: 550-600	68	550 Toetsing	Academie voor Gezondheidsstudies	2013	Klachtenregeling toetsing Academie voor Gezondheidsstudies
VI: 550-600	69	560 Studie(loopbaan)-begeleiding (SLB)	Bea Spek	2013	Docenthandleiding StudieLoopbaanBegeleiding
VI: 550-600	70	560 Studie(loopbaan)-begeleiding (SLB)	Opleiding Logopedie	2014	Studiehandleiding SLB blok 1-2 VT
VI: 550-600	71	560 Studie(loopbaan)-begeleiding (SLB)	Opleiding Logopedie	2014	Studiehandleiding SLB jaar 2
VI: 550-600	72	560 Studie(loopbaan)-begeleiding (SLB)	Opleiding Logopedie	2014	Studiehandleiding SLB jaar 3 en 4

MAP	TABBLAD	VAN	JAARTAL	INHOUD	
VII: 600-640	73	610 Waardering door studenten - opleidingsonderzoek	Opleiding Logopedie	2014	Rapportages stage-enquêtes DT en VT 2013-2014
VII: 600-640	74	610 Waardering door studenten - opleidingsonderzoek	Opleiding Logopedie	2014	Rapportages blokenquêtes VT studiejaar 2013-2014
VII: 600-640	75	610 Waardering door studenten - opleidingsonderzoek	Opleiding Logopedie	2014	Rapportages blokenquêtes DT studiejaar 2013-2014
VII: 600-640	76	610 Waardering door studenten - opleidingsonderzoek	Opleiding Logopedie	2013	Rapportages blokenquêtes VT studiejaar 2012-2013
VII: 600-640	77	610 Waardering door studenten - opleidingsonderzoek	Opleiding Logopedie	2013	Rapportages blokenquêtes DT studiejaar 2012-2013
VII: 600-640	78	610 Waardering door studenten - opleidingsonderzoek	Opleiding Logopedie	2012	Rapportages blokenquêtes VT studiejaar 2011-2012
VII: 600-640	79	610 Waardering door studenten - opleidingsonderzoek	Opleiding Logopedie	2012	Rapportages blokenquêtes DT studiejaar 2011-2012
VII: 600-640	80	610 Waardering door studenten - opleidingsonderzoek	Opleiding Logopedie	2011	Rapportages blokenquêtes VT studiejaar 2010-2011
VII: 600-640	81	610 Waardering door studenten - opleidingsonderzoek	Opleiding Logopedie	2012-2014	Notulen blokoverleg
VII: 600-640	82	610 Waardering door studenten - opleidingsonderzoek	Opleiding Logopedie	2012-2014	Notulen studentenpanel
VII: 600-640	83	620 Waardering door studenten - landelijk onderzoek	Opleiding Logopedie	2014	NSE - Trend 2010-2014
VII: 600-640	84	620 Waardering door studenten - landelijk onderzoek	NSE	2014	Cijfers SAGZ NSE 2014
VII: 600-640	85	620 Waardering door studenten - landelijk onderzoek	NSE	2013	Cijfers SAGZ NSE 2013
VII: 600-640	86	620 Waardering door studenten - landelijk onderzoek	NSE	2012	Cijfers SAGZ NSE 2012
VII: 600-640	87	620 Waardering door studenten - landelijk onderzoek	NSE	2011	Cijfers SAGZ NSE 2011

VII: 600-640	88	620 Waardering door studenten - landelijk onderzoek	NSE	2010	Cijfers SAGZ NSE 2010
VII: 600-640	89	620 Waardering door studenten - landelijk onderzoek	Keuzegids	2013	Keuzegids voltijd 2014

MAP	TABBLAD	VAN	JAARTAL	INHOUD	
VIII: 640-999	90	640 Waardering door het werkveld	Opleiding Logopedie	2012-2014	Notulen Werkveldadviescommissie (WAC)
VIII: 640-999	91	640 Waardering door het werkveld	Opleiding Logopedie	2012-2014	Notulen Stagebegeleidingsvergaderingen
VIII: 640-999	92	640 Waardering door het werkveld	Opleiding Logopedie	2014	Rapportage stage-enquête DT door begeleiders
LOS		650 Waardering door het werkveld	Kenniscentrum Beroeps-onderwijs arbeidsmarkt	2009	De arbeidsbehoefte aan logopedisten
VIII: 640-999	93	710 Waardering door personeel	Hanzehogeschool	2013	Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) 2013
VIII: 640-999	94	870 Rendementen	Hanzehogeschool / opleiding Logopedie	2014	Kwantitatieve gegevens opleiding Logopedie
VIII: 640-999	95	910 Kwaliteitszorgsysteem	Academie voor Gezondsheisstudies	2014	Kwaliteitshandboek 2014
VIII: 640-999	96	910 Kwaliteitszorgsysteem	Netteke van Geer	2014	Kwaliteitszorgplan Opleiding Logopedie
VIII: 640-999	97	910 Kwaliteitszorgsysteem	Academie voor Gezondsheisstudies	2008	Kwaliteitshandboek 2008
VIII: 640-999	98	950 Audit	Hanzehogeschool	2011	Auditrapport Logopedie
LOS		970 Zelfevaluatie en Visitatie	Opleiding Logopedie	2008	ZER 60 jaar DURF
LOS		980 Zelfevaluatie en Visitatie	NQA	2008	Visitatierapport
VIII: 640-999	99	980 Zelfevaluatie en Visitatie	MVAO	2009	Besluit positieve beoordeling

Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Het betreft alleen werk van voltijdse studenten. Ten tijde van het bezoek waren er nog geen afgestudeerde deeltijdstudenten. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

Voltijd:

344480

335012

356826

308990

331542

347183

356774

354454

333358

348146

332544

316894

336056

339187

341960

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de opleiding:

Opleiding voor Logopedie

Instelling: Hanzehogeschool Groningen

Visitatiedatum: 20 en 21 oktober 2014

Ondergetekende: *G.S. van der Ploeg*

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: *Opleidingsmanager*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

A large, stylized handwritten signature in blue ink, which appears to be 'G.S. van der Ploeg'.

Datum:

2-9-2014